Dziś 12 stron

Cena egz. 10 gr

KURJER ZACHODNI »ISKRA«

Niedziela 2 kwiecień 1939 r. Nr. 92

Adresy: Redakcji, Sosnowiec Piłsudskiego 4, tel. 610.64; Admini. Piłsudskiego 24, tel. 610.73 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Otoczmy Polskę skrzydłami samolotów

ODEZWA KOMITETU

pożyczki obrony przeciwlotniczej do obywateli

WARSZAWA, 1.4. PAT. Na zebraniu ogólnopolskiego komitetu pożyczki obrony przeciwlotniczej pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego i Marszałka Polski Edwarda Śmigłego Rydza uchwalono następującą odezwę do społeczeństwa:

Polacy!

Żyjemy w czasach niezwykłych, w których tylko siła daje wolność a zbrojne pogotowie i nieustająca czujność — zabezpieczają spokojną pracę narodów.

Naród polski, zjednoczony wokół swej Armii i Naczelnego Wodza w spokoju i z godnością oczekuje wszystkiego, cokolwiek może go spotkać na drodze jego rozwoju, jesteśmy gotowi bronić kart naszej historii ostrzem bagnetów, hukiem dział i warkotem stalowych ptaków.

W obliczu rozgrywających się obecnie zdarzeń musimy — według słów Naczelnego Wodza — pracować „chociażby w krzyżach trzeszczało" i „o sile nie zapomnieć".

Musimy być silni i potężni, aby utrzymać poszanowanie naszych praw i wrogów i miłość u przyjaciół.

Musimy być uzbrojeni, aby móc jak najdłużej w spokoju pracować.

Musimy być w każdej chwili gotowi do spełnienia najważniejszego obowiązku — obrony ojczyzny.

Polacy — Rząd Rzeczypospolitej postanowił rozpisać wewnętrzną pożyczkę państwową, przeznaczoną na rozbudowę naszych sił powietrznych i wzmocnienie artylerii przeciwlotniczej.

Pamiętajcie, iż każdy nowy samolot, każde nowe działo przeciwlotnicze, to zwiększona gwarancja pokoju dla Polski, a pracy i dobrobytu dla jej obywateli. Niechaj całą Polskę okryją skrzydła samolotów, niech ją ochraniają liczne baterie przeciwlotnicze.

Niechaj rozlegnie się wielki głos wszystkich żyjących w świecie Polaków:

„Dozbroimy Polskę w powietrzu"!

„Nabywajmy pożyczkę obrony przeciwlotniczej".

Oficjalny komunikat

o spotkaniu min. Becka z min. Bonnetem

PARYŻ, 1.4. PAT. Francuskie ministerstwo spraw zagranicznych wydało w dniu 31.3. następujący komunikat:

„W związku z projektowaną wizytą min. Becka w Londynie, przed miesiącem z inicjatywy rządu francuskiego była rozważana możliwość spotkania ministrów spraw zagranicznych Polski i Francji. Data tego spotkania zostanie wkrótce ustalona".

Wielkie przemówienie Ojca św.

o zagadnieniach międzynarodowych

RZYM, 1.4. W kołach watykańskich panuje przekonanie, że 5 bm. Ojciec św. wygłosi wielkie przemówienie, w którym zawarte będą główne wskazania, według których kierować się będzie działalność Kościoła katolickiego w czasie obecnego pontyfikatu.

Według agencji „La Corespondenza" zbliżonej do Stolicy Apostolskiej, Ojciec św. będzie mówił o konieczności uspokojenia umysłów, uśmierzenia wzajemnych nienawiści i utrwalenia pokoju powszechnego.

Przy tej sposobności papież Pius XII poruszy szereg aktualnych zagadnień międzynarodowych.

Przemówienie to ma być wygłoszone na specjalnej audiencji, której w dniu tym Ojciec św. udzieli prefektom wszystkich świętych kongregacji.

Stany Zjedn.

UZNAŁY GEN. FRANCO

WASZYNGTON, 1.4. Rząd amerykański postanowił uznać de jure generała Franco, jako władcę hiszpańskiego. Równocześnie zniesione zostało embargo na materiał wojenny do Hiszpanii.

Goebbels

U KRÓLA GRECKIEGO

ATENY, 1.4. Minister propagandy, dr Goebbels został w piątek wieczorem przyjęty na audiencji przez króla greckiego i premiera Metaxasa. W sobotę przed południem, dr Goebbels odleciał na wyspę Rodos, gdzie zatrzyma się kilka dni.

Ustawy norymberskie

PRZECIW ŻYDOM W KŁAJPEDZIE

KOWNO, 1.4. Dziennik „Rits" donosi z Kłajpedy o bliskim zastosowaniu, że jeden z członków byłego dyrektorium ustaw norymberskich do Żydów w Kłajpedzie. Kapitały żydowskie oraz własność żydowska mają być zasekwestrowane. Żydom nie wolno będzie trudnić się handlem oraz prowadzić interesy. Zabronione im będzie uczęszczanie do kawiarń restauracyj i td., zatrudnianie służby domowej pochodzenia aryjskiego oraz utrzymywanie jakiegokolwiek kontaktu nawet prywatnego z aryjczykami.

Rejestr majątkowy

ŻYDÓW W CZECHACH

PRAGA, 1.4. Prezydent Hacha zatwierdził przedstawioną mu uchwałę w sprawie urządzenia rejestru majątkowego żydowskiego, podjętą przed paru dniami przez komitet wspólnoty narodowej.

Godzinna rozmowa

AMBASADORA RACZYŃSKIEGO Z MIN. HALIFAXEM

LONDYN, 1.4 (PAT). Ambasador Polski odbył godzinną rozmowę z ministrem Halifaxem w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Przypuszcza się, iż omawiali oni przygotowania do wizyty min. Becka, oraz ostatni rozwój sytuacji europejskiej.

Bomby irlandzkie

W PRASOWEJ DZIELNICY LONDYNU

LONDYN, 1.4. Nocy dzisiejszej wydarzyło się w Londynie znów pięć wybuchów bomb i maszyn piekielnych. Jedna z bomb wybuchła na Fleet Street, gdzie mieści się większość wielkich wydawnictw dzienników londyńskich. Bomba eksplodowała w pobliżu redakcji „New Chronicle".

Inna bomba wybuchła w arystokratycznej dzielnicy Park Lane przed atelier słynnego londyńskiego krawca damskiego. Trzy dalsze eksplodowały w dzielnicy handlowej. Szkoda wyrządzone przez wybuchy są niewielkie.

Niemiecki atak prasowy na Szlezwik

Co się kryje za kulisami tej akcji?

BERLIN, 1.4. PAT. Prasa hamburska w dalszym ciągu wykazuje wielkie zainteresowanie kwestią Szlezwiku Północnego, przyłączonego po wojnie do Danii.

„Hamburger Tageblatt" donosi z miejscowości Apenrade, jakoby w związku z wyborami do parlamentu duńskiego „judzono w taki sposób przeciwko Niemcom, że doszło już do ataku ze strony duńskiej".

Dziennik donosi o napadach na marynarzy niemieckich i akcji komunistów przeciwko członkom mniejszości niemieckiej w Szlezwigu. Policja duńska — według sprawozdania „Hamburger Tageblatt" — ogarnięta ma być nerwowością.

BUŁGARIA TAKŻE ZAGROŻONA

LONDYN, 1.4. PAT. Niektóre dzienniki angielskie zawierają informacje, wskazujące na rozpoczęcie przez Niemcy pewnej akcji dyplomatycznej wobec Bułgarii. Depesze na ten temat z Berlina ogłasza m. in. „Daily Express", — wskazując na oczekiwaną w Berlinie wizytę premiera Bułgarii Kioseiwanoffa, który zaniepokojony ma być jakoby niemiecko-rumuńskim układem handlowym, mogącym znacznie zaszkodzić eksportowi bułgarskiemu do Niemiec.

„News Chronicle" zaprzecza tym wiadomościom, twierdząc, że rokowania gospodarcze, mające na celu unormowanie wzajemnych płatności, toczą się między Niemcami a Bułgarią już od pewnego czasu.

Premier bułgarski Kioseiwanoff, o ile złoży w Niemczech wizytę, to będzie ona miała charakter jedynie kurtuazyjny.

Przedstawiciele PPS na audiencji

na Zamku

WARSZAWA, 1.4. (tel. wł.) Pan Prezydent R. P. przyjął dziś na dłuższej audiencji przedstawicieli PPS w następującym składzie: Arciszewski, Niedziałkowski, Pużak i Topinek. Delegacja PPS przedłożyła P. Prezydentowi krótki memoriał o położeniu wewnętrznym i zewnętrznym kraju.

Pan Prezydent R.P. przyjął memoriał i w dłuższej rozmowie z delegacją omówił naczelne zagadnienia państwowe.

Konferencja trwała przeszło dwie godziny.

KS. PRYMAS HLOND U P. PREZYDENTA i MARSZ. ŚMIGŁEGO-RYDZA

WARSZAWA, 1.4. (tel. wł.) Od kilku dni przebywa w stolicy ks. kardynał Prymas Hlond. Dziś złożył ks. Kardynał Prymas wizytę w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych Naczelnemu Wodzowi Marszałkowi Śmigłemu Rydzowi.

O godz. 11-ej został kardynał Prymas Hlond przyjęty przez P. Prezydenta R. P.

Wrażenie deklaracji Chamberlaina

w kołach politycznych świata

Deklaracja Chamberlaina wywołała silne wrażenie w całym świecie.

W ANGLII

LONDYN, 1.4. — Prasa angielska bardzo obszernie, żywo i na czołowych miejscach omawia deklarację Chamberlaina. Zamieszcza przy tym szereg domysłów i podobnie, jak w dniach ostatnich, szereg sprzecznych często z sobą wiadomości.

Cała wczorajsza prasa wieczorna informuje, że przez cały dzień wczorajszy Londyn pozostawał w ścisłym kontakcie ze stolicami państw, które mają związać się dla wspólnej obrony swej wolności i niepodległości. Gabinet był wczoraj jednomyślny w zatwierdzeniu polityki ustalonej przez prem. Chamberlaina i lorda Halifaxa. Nawet najgorętsi zwolennicy energicznej akcji Anglii dla utrzymania podstaw etycznych życia europejskiego będą zadowoleni, że „rząd idzie tak daleko, jak tylko by sobie tego zwolennicy najbardziej energicznej akcji życzyli".

W NIEMCZECH

BERLIN, 1.4. — Prasa berlińska nazywa „bezwstydnymi kłamstwami angielskimi" wiadomość prasy brytyjskiej o żądaniach niemieckich pod adresem Polski, oraz o niemieckich zarządzeniach wojskowych".

Komentując deklarację Chamberlaina, urzędowe „Biuro Informacyjne" podaje półoficjalny komunikat, w którym pisze:

„Jest niezrozumiałe, jak prem. Chamberlain mógł dojść do takiego oświadczenia. Rzeczowo nie wnosi ono nic nowego. Cały świat wie bowiem, że od kilku lat Anglia i Francja są zobowiązane na podstawie umów do przyjścia z podobną pomocą Polsce na wypadek zbrojnego napadu. Oświadczenie to można uważać jedynie, jako niezwykle śmieszne usiłowanie wzniecenia niepokoju, oraz zasianie wśród narodów nieufności do Niemiec. Tego, że prem. Chamberlain idzie po linii wytyczonej przez prasę angielską, nie zmienia nawet fakt, że oświadcza on, że na razie nie obawia się o istnienie Polski. Po cóż bowiem w takim razie to oświadczenie.

Cała akcja wywołuje wrażenie, jako by Anglia chciała wmówić małym narodom, że jest gotowa do działania. — Demokracje w ostatnich miesiącach zbyt często były podejrzane o to, że tylko gadają i protestują.

Dlatego więc to silne w geście oświadczenie nie będące niczym innym, jak wyciągnięciem starego rekwizytu. Takimi platonicznymi oświadczeniami nie da się jednak przeszkodzić świadomej twórczej pracy Niemiec w środkowej Europie".

WE FRANCJI

PARYŻ, 1.4. — Według urzędowych komentarzy danych wczoraj wieczorem na konferencji prasowej w ministerstwie spraw zagranicznych, Francja jest niezmiernie zadowolona z faktu, że Anglia w sposób konkretny i obowiązujący zainteresowała się kontynentem europejskim.

Opinia miarodajna nie szczędzi też przy tej sposobności (m. in. też w półurzędowych komunikatach radiowych) pochwał dla rozwagi polskiej dyplomacji, która nie przystąpiła do platonicznej deklaracji, lecz pozostała wierna traktatom czy umowom z 1921 r. (z Francją) i z 1931 (z Rzeszą), przyczyniając się tym do wyjaśnienia sytuacji.

Podkreśla się przy tym, że Polska z wyłączeniem wszelkich konsultacji pozostaje jedynym arbitrem swych praw.

WE WŁOSZECH

RZYM, 1.4. — W sferach prasowych daje się słyszeć opinię, że oświadczenie Chamberlaina stanowi wymowny dowód zmian, jakim uległa pozycja Polski.

Deklaracja angielska uważana jest jako świadectwo siły materialnej i moralnej reprezentowanej przez Polskę. Albowiem, jak podkreślano wielokrotnie w Rzymie, siła zawsze zjednywa przyjaciół.

W ST. ZJEDNOCZONYCH A.P.

WASZYNGTON, 1.4. — Wiadomości, jakie nadeszły wczoraj z Londynu o decyzji rządu angielskiego przyjścia z pomocą Polsce, niezwykle wzmogły popularność Anglii w Stanach Zjednoczonych.

Koła oficjalne uważają oświadczenie premiera Chamberlaina, jako najważniejsze i najbardziej historyczne wypowiedzenie europejskiego męża stanu od czasu przyjścia do władzy narodowych socjalistów w Niemczech.

NA WĘGRZECH

BUDAPESZT, 1.4. Deklaracja Chamberlaina oceniana jest tu jako fakt politycznej wielkiej doniosłości.

W kołach politycznych i szerokich warstwach społeczeństwa węgierskiego z wielkim uznaniem spotkała się męska i zdecydowana postawa narodu polskiego. Głęboki patriotyzm i jedność społeczeństwa polskiego, wyrażona między innymi w tak imponujący sposób przez masowe deklaracje Pożyczki Lotniczej wywołała tu szczery podziw.

Nowy pancernik niemiecki

uroczyście spuszczony na wodę

BERLIN, 1.4. (tel. wł.) W stoczni w Wilhelmshaven odbyła się dziś w obecności kanclerza Hitlera uroczystość spuszczenia na wodę nowego pancernika niemieckiego o wyporności 35 tys. ton.

Matką chrzestną pancernika, który otrzymał nazwę „Admirał von Tirpitz" była córka admirała Tirpitza, p. v. Hassel.

Nowy pancernik niemieckiej floty wojennej liczy 245 mtr. długości, 38 m. szerokości i 8 m. zanurzenia.

Będzie on uzbrojony w 8 dział 38-centymetrowych, w 12 dział 15-centymetrowych i w odpowiednią ilość dział przeciwlotniczych.

„WIELKI ADMIRAŁ III RZESZY"

WILHELMSHAVEN, 1.4. PAT. Na pokładzie okrętu wojennego „Scharnhorst" dokonał kanclerz Hitler nominacji szefa marynarki wojennej Rzeszy admirała Raedera na „wielkiego admirała Trzeciej Rzeszy".

27 osób zginęło, 30 ciężko rannych

Wybuch w niemieckim laboratorium

MOSKWA, 1.4. — „Izwiestia" moskiewskie donoszą o wielkim wybuchu w Niemczech na lotnisku doświadczalnym w Borg w Brandenburgii.

27 lutego rb. na lotnisku otrzymano rozkaz wypróbowania siły wybuchowej bomb nowego typu. Nastąpił przedwczesny wybuch, który był tak gwałtowny, że znajdujące się w pobliżu lotniska laboratorium wojskowe wyleciało w powietrze.

W czasie wybuchu zginęło 18 robotników i 9 lotników. 30 osób zostało ciężko rannych. Zniszczeniu uległo też 5 samolotów, stojących na lotnisku.

„Rachunki wciąż otwarte"

Francja nie chce spłacić długu, zaciągniętego w r. 1915

RZYM, 1.4. — Giowani Ansaldo, omawiając na łamach „Il Telegrapho" układ stosunków włosko-francuskich, dochodzi do wniosku, że mowa premiera Daladiera oznacza niechęć Francji do spłacenia długu zaciągniętego w 1915 r. wobec Włoch.

„Tribuna", komentując dzisiejszą mowę Mussoliniego, wygłoszoną w Regio Calabria, pisze, iż słowa Mussoliniego są nowym objawem potęgi Włoch, które nigdy nie były tak zjednoczone jak dzisiaj.

„Popolo d'Italia" w artykule pt. „Rachunki wciąż otwarte" twierdzi, że nowe francuskie „nigdy" nie może zakłócić spokoju panującego w narodzie włoskim, zwłaszcza, że owe „nigdy" było przewidywane.

Weidman i Million

SKAZANI NA ŚMIERĆ

PARYŻ, 1.4. — Weidmann i Million zostali skazani na śmierć. Blanc na miesiąc więzienia, Colette Tricot została uniewinniona.

Zwyżka kursów

NA GIEŁDACH

PARYŻ, 1.4. W związku z przemówieniem Chamberlaina i wiadomościami o komentarzach, jakie wywołało ono w angielskich kołach politycznych, kursy na giełdzie paryskiej które już od kilku dni wyraźnie zniżkowały, zaczęły nagle zwyżkować. Zjawisko to tłumaczone jest okolicznością, że oświadczenie Chamberlaina finansjera międzynarodowa uważa za niezwykle dodatnie w położeniu międzynarodowym.

Jak dalece zwyżka ogarnęła papiery giełdowe świadczy fakt, że Bank Francuski np. zyskał 200 franków.

LONDYN, 1.4. Na giełdzie tutejszej, zaraz po przemówieniu Chamberlaina, zarysowała się znaczna zwyżka pożyczki polskiej, która zyskała 2 i pół punkta.

Tragiczna śmierć

WYBITNEGO LOTNIKA NIEMIECKIEGO

BERLIN, 1.4. PAT. Dn. 31 marca po południu w czasie lotu próbnego spadł samolot, pilotowany przez kpt. von Moreau, który poniósł śmierć.

Kpt. von Moreau wchodził w skład załogi samolotu „Condor" który dokonał pierwszego lotu oceanicznego Berlin — Nowy Jork i z powrotem. Poza tym pilotował on „Condora" w locie z Berlina do Tokio.

Pplk. dr Lipiński mówił

MARSZ. PIŁSUDSKIM W TALLINIE

Na zaproszenie estońskich kół wojskowych odbył się w Tallinie odczyt ppłk. dr. Wacława Lipińskiego o Józefie Piłsudskim, jako twórcy niepodległości Polski i zwycięskim wodzu w wojnie 1919—1920 r.

Po odczycie, wygłoszonym w języku niemieckim, gen. Brede, dowódca dywizji tallinskiej złożył ppłk. Lipińskiemu podziękowanie za zaznajomienie estońskiego korpusu oficerskiego z historyczną rolą i postacią Wielkiego Marszałka.

Błękitne psy

Z CZERWONĄ ŁATKĄ I ZIELONYMI ŁAPKAMI

Kiedy przed kilku tygodniami na ulicach Paryża pojawiła się pani z pięknymi pudelkiem, malowanym na różowo, ludzie oglądali się na panią i jej małe stworzonko z lekceważącym wzruszeniem ramion. Dziś farbowanie psów już weszło w modę. W Paryżu istnieją dwa salony fryzjerskie, które nie tylko strzygą pieski, ale i malują je na każdy kolor, jaki się przyśni kapryśnej właścicielce. A kaprys kobiety? Łatwiej obliczyć drogi najrzadszych komet, niż przewidzieć to, czego mądry sam Sziwa przewidzieć nie zdołał. To też nikt się już w Paryżu nie dziwi na widok pieska malowanego na niebiesko z czerwonym łatkami i nóżkami na zielono.

Trudno! Tak chciała jego pani — a psu to statecznie wszystko jedno.

Silna flota wojenna na morzu to pokój i bezpieczeństwo kraju!

Zmiana sytuacji w Anglii

DEKLARACJA CHAMBERLAINA

Rząd brytyjski po raz pierwszy doszedł do wniosku, że na zachodzie i na wschodzie Europy po winny istnieć te same warunki pokoju. Uświadomił sobie błędność poglądu, który przez wiele lat pokutował nad Tamizą, jakoby nad Renem mógł panować spokój, w chwili gdyby go zabrakło nad Wisłą.

Jest to fakt bardzo znamienny i opinia polska wita go z rzetelną satysfakcją.

Deklaracja rządu brytyjskiego nie może oczywiście wpłynąć w niczym na podstawowe zasady naszej polityki, zasady które się zwą: całkowita niezależność, oparcie się o siłę własną, dobre stosunki z sąsiadami, sojusze. Polska nie przystąpiła do żadnego bloku, zwróconego przeciw komukolwiek i nie porzuci wypróbowanej drogi, po której kroczy od lat.

Zresztą słowa premiera Chamberlaina wyraźnie wskazują, że oświadczenie to padło nie z myślą o wojnie, lecz w pragnieniu pokoju.

Notując samorzutną inicjatywę rządu W. Brytanii, Naród polski nie zwolni jednak z tego powodu ani na chwilę tempa wysiłków nad wzmożeniem własnej potęgi. Nadal liczyć będziemy przede wszystkim na własne siły, a nie na cudzą pomoc.

Co więcej, musimy zdwoić nasze wysiłki. Przysłowie mówi: pożycza się bogatym. Można by je strawestować, mówiąc: ofiarowuje się pomoc silnym, pomaga się tym, którzy sami sobie mogą dać radę. Miło nam jest, że Anglia uznała Polskę za czynnik potężny i samodzielny, ożywiony twardą wolą wielkości i śmiałością decyzji i doceniła naszą pozycję w Europie, ale najważniejszy wniosek, jaki wyciągnęliśmy z ostatniego okresu historii Europy brzmi: kroczyć dalej niewzruszenie po naszej własnej drodze i mnożyć własne siły.

* * *

Wśród podstawowych zasad brytyjskiej polityki, — zasad, które stanowiły jak gdyby najwyższy wyraz politycznej mądrości i filozofii wielkiego narodu wyspiarskiego — na naczelnym miejscu figurowała zasada: „no commitments".

„No commitments". Żadnych więzów, żadnych zobowiązań, które by automatycznie wciągały W. Brytanię w wojnę i pozbawiały ją swobodnej decyzji. Londyn nie chciał się wiązać, nie chciał dawać swego słowa, które by musiał dotrzymać w zmienionych może okolicznościach.

Tak było przed wojną. W roku 1914 W. Brytania do ostatniej chwili nie chciała powiedzieć, co zrobi w razie wybuchu wojny. Paryż na próżno błagał Londyn, by przez jasne, niedwuznaczne określenie, co uważać będzie za casus belli ostrzegł Niemcy, które żyły złudną wiarą w neutralność Anglii. Lord Grey wiedział, co uczyni Anglia, ale nie czuł się upoważniony tego ujawnić. I kto wie, czy gdyby Niemcy wówczas wiedziały, że Anglia się ruszy, zdecydowałyby się na wojnę.

Po roku 1918 W. Brytania powróciła do polityki wahań, do „no commitments". Z trudem zdecydowała się przyjąć zobowiązania przyjścia z pomocą Francji i Belgii, ale poza nie wyjść przez 20 lat nie chciała. Ba, wobec sojuszów Francji zajmowała dwuznaczną postawę, tak że Paryż, chcąc wypełnić swe zobowiązania sojusznicze, wobec państw Europy środkowej nie mógł liczyć na pomoc angielską, co nie pozostało bez wpływu na politykę francuską, czyniąc ją chwiejną i niezdecydowaną.

Wszelkie próby skłonienia W. Brytanii, by jasno określiła co stanowić będzie dla niej casus belli, nie dawały rezultatu. Anglia, wciąż napół izolacjonistyczna, nie chciała nowych „commitments".

Najdobitniejszy wyraz znalazło to w układach lokarneńskich, w których z woli Anglii podzielono Europę na dwie strefy: na zachodzie, nad Renem miał być pokój, który gwarantowała W. Brytania. Na wschodzie, nad Wisłą, miało być co los zdarzy. Żadne gwarancje nie były przewidziane..

Taki stan trwał do września 1938 r. Chamberlain m. in. po to jeździł do Berchtesgaden i do Godesberg, aby uniknąć rozszerzenia zobowiązań brytyjskich.

Coraz więcej było jednak zwolenników polityki dalszego zaangażowania się W. Brytanii na kontynencie. Głosili oni, że przyjmując nowe zobowiązania W. Brytanii najskuteczniej przyczyni się do zabezpieczenia pokoju, a więc i swych własnych interesów. Twierdzili, że trzeba dbać o pokój jednakowo na Zachodzie i na Wschodzie Europy.

Wypadki ostatnich tygodni doprowadziły do przełomu w psychice angielskiej. Anglicy doszli do przekonania, że nie mogą we własnym interesie ograniczać swej troski o pokój do Europy za zachód od Renu i że winni rozszerzyć terytorialnie swą gotowość.

Taka była droga do oświadczenia Chamberlaina. I tak właśnie należy oceniać — na tle tradycyjnej polityki W. Brytanii.

Pół miliona złotych

kosztuje nowoczesny bombowiec

Wielkie zainteresowanie budzi obecnie wśród ogółu kwestia kosztu budowy samolotów wojskowych.

Otóż nowoczesny bombowiec z całkowitym wyposażeniem i uzbrojeniem, istna latająca forteca, kosztuje przeciętnie około pół miliona zł.

Ale sam zakup samolotów nie wyczerpuje jeszcze kosztów utrzymania lotnictwa wojskowego. Np. godzina lotu jednego bombowca kosztuje około 400 zł.

W parze z budową samolotu musi postępować rozbudowa lotnisk, urządzenie przyziemi, budowa hangarów, szkolenie załóg.

Wszystko to daje pojęcie o rozmiarze sum, potrzebnych na utrzymanie potężnego lotnictwa.

To też zbrojenia lotnicze pochłaniają dziś na zachodzie olbrzymie sumy i wahają się w granicach od 3 do 5 miliardów zł. rocznie na jedno państwo.

Traktat handlowy rumuńsko - francuski

85 miln. zł obrotu rocznego

Podpisany został w Paryżu nowy układ handlowy pomiędzy Francją i Rumunią.

Na mocy tego układu Rumunia wywozić będzie do Francji: kukurydzę, drzewo, oleje mineralne, benzynę i 21 proc. całego eksportu nafty.

Francja wywozić będzie do Rumunii samochody i części samochodowe, motory, meble i tkaniny.

Obrót roczny pomiędzy obu krajami wyniesie około 85 miln. zł.

Po podpisaniu tego układu min. Bonnet oświadczył:

— Pragnąłbym, aby nie był on ostatnim gestem uczynionym w zakresie naszej współpracy ekonomicznej i ażeby w przyszłości uczyniono nowe postępy na tej drodze.

Ambasador Rumunii, p. Tatarescu — podniósł:

— Rumunia nie udzieliła i nigdy nie udzieli praw do monopolu na swoim terytorium.

Zawarty układ stanowi punkt wyjścia dla dalszej ekonomicznej współpracy z Francją, która znajdzie w Rumunii wszystkie drzwi otwarte.

Wielki post dawniej i dziś

Wyrywanie zębów i chłosta za jadanie mięsa

Wielki post dobiega końca.

W dzisiejszych czasach przestał on być okresem umartwień dla żołądka, ale przed kilku stuleciami ludzie przez całe dni czterdzieści jadali chudo, bez tłuszczów i mleka, nie mówiąc o tym, że o mięsie trzeba było na ten czas zapomnieć zupełnie!

W wieku 17-ym nakładano surowe kary na tych, co wyłamywali się z surowych reguł: w niektórych krajach wyrywano im zęby, karano chłostą, twardym łożem.

Pisarz francuski Brantome opowiada, jak to oprowadzano po ulicach osóbnych z uwieszonymi u szyi szynkami — na pośmiewisko całemu miastu.

Henryk IV zabronił w czasie wielkiego postu pod karą śmierci ćwiartować bydło; Ludwik XV karał trzymiesięcznym aresztem sprzedawców mięsa. Jeść wolno było tylko kapustę, fasolę i placki na oleju. Przysmakiem były tylko śledzie.

Przodkowie nasi również przestrzegali surowo przepisów Kościoła. — W Wielkim Tygodniu większość rodzin polskich, suszyła, ograniczając sie do suchego kawałka chleba i wody.

W wirze zdarzeń

Radowe kłopoty

Według doniesień dziennika „Die Zeit", organu Henleina, — wstrzymano prace nad wydobywaniem radu w słynnym na cały świat zdrojowisku St. Joachimstahl (Jachymowie), gdzie jak wiadomo, znajdują się najbogatsze złoża radu w Europie.

Unieruchomienie zakładów spowodowane zostało, jak podaje „Die Zeit", wywiezieniem przez Czechów, przed okupacją Sudetów, wszystkich zapasów surowca i materiałów pomocniczych oraz niezbędnego do wydobywania radu kosztownego sprzętu technicznego. W sprawie tej, jak podaje dziennik, — wdrożony został proces o odszkodowanie.

Niezależnie od tego, pisze „Die Zeit" dotychczasowe urządzenia techniczne zakładów St. Joachimstahl nie odpowiadały wymaganiom bezpieczeństwa, tak że ponowne uruchomienie zakładów będzie połączone z milionowymi kosztami.

W najbliższym czasie władze górnicze mają powziąć ostateczną decyzję co do dalszych losów zakładów radowych.

Hachy, czyli Czesi nie potrafili się bić. Coś nie coś jednak zostało im z godności narodowej, skoro wrogowi demontują ukradzione maszyny i urządzenia.

Gestapo będzie miało w Czechach pełne ręce roboty...

•

Niech by się nie zgodzili

Słowacy przyjęli warunki Węgrów — nowa granica między obu państwami będzie przebiegała o 15 do 20 km. na zachód od dotychczasowej.

Ustalono to na ostatnim posiedzeniu obu delegacji — słowackiej i węgierskiej — w Budapeszcie.

Dokładne wytyczenie nowej granicy przeprowadzą w poniedziałek rzeczoznawcy.

Zacny proboszcz i pseudo-następca ks. Hlinki dr. Tiso tak się wystraszył Węgrów, że w te pędy oddał się pod protektorat Niemców. Ale Madziary jakoś się uporały z dwiema liniami kolejowymi, mimo niemieckich wojsk motorowych w Słowacji i zabrały Słowakom 20 kilometrów pasa, łączącego Węgry z Polską stalowym szlakiem szyn.

Poczekamy, a niebawem trzeci szlak kolejowy na Krynicę także przypadnie Węgrom. Słowacja, jako państwo „niepodległe" pod protektoratem Rzeszy — nie może się utrzymać.

•

Teatr i moda

W teatrze sosnowieckim odbywają się ostatnie próby nowej sztuki.

— Nie, proszę pani — zwraca się dyr. Vorbrodt do aktorki grającej rolę główną — w tej sukni nie wyjdzie pani na scenę!

— Jakto? — protestuje aktorka. To najnowszy model.

— Możliwe, ale gdy w dramatycznej scenie drugiego aktu partner powie do pani: „Różo, ty coś przede mną ukrywasz" — publiczność wybuchnie śmiechem!

NA ZIEMI STALOWEJ WOLI

IMPRESJE Z PRZEJAZDU PRZEZ SZLAK DUMY NARODU

I znów jestem w drodze.

Przejeżdżam przez Centralny Okręg linią od Brzeska przez serce COP, mieszczące się w widłach Wisły i Sanu, na Lublin.

Stamtąd pojadę na Zamość, Zwierzyniec i Biłgoraj, aby z tej małej mieściny, mającej w herbie łabędzia, wyszukać jakąś względnie możliwą drogę do Przeworska.

Nie jest to rzeczą łatwą, gdyż powiat biłgorajski nie może niestety poszczycić się dobrymi drogami, o czym już niejednokrotnie w swych poprzednich wędrówkach wspominałem.

Jadąc nocą po obszarach Okręgu pociągiem osobowym (jeden pociąg osobowy, bezpośredni na dobę na linii Kraków — Lublin!) i siedząc w pustym przedziale, miałem czas na rozmyślania.

Zastanowiłem się głęboko nad różnolitością elementów, z których składa się Centralny Okręg.

Na czterdzieści cztery powiaty, 15 lub 16 wykazują działalność twórczą i to przeważnie nie od wewnątrz lecz od zewnątrz.

Plany związane z przemysłem wojennym zostały zrealizowane przed czasem, bo musiało tak być, ale nie widać inicjatywy prywatnej, nie widać inicjatywy samorządowej właśnie w powiatach pozostałych, które, jak dotąd, tylko nominalnie zaliczają się do wydzielonego okręgu.

Normalne inwestycje powstają i muszą powstawać na całym obszarze Rzeczypospolitej i nie mogą stanowić jakiejś specjalnej zasługi tego czy innego gospodarza powiatu lub miasta na terenie COP.

Tutaj nie wystarczy zwykła, normalna praca. Potrójnie, poczwórnie trzeba pracować. Praca powinna być skoordynowana i solidarna i właśnie w związku z tym nasuwają się wątpliwości, co do racjonalności wykrajania okręgu z czterech województw, a właściwie poddania go ich kompetencjom, nie mówiąc już o takiej samej ilości samorządów gospodarczych w postaci czterech izb przemysłowo-handlowych.

Konsolidacja w tym wypadku wpłynęłaby zbawiennie na tempo robót przy rozbudowie i na pewną jednolitość działania.

Rząd miałby bardzo ułatwione zadanie, a inicjatywa prywatna skłonniejsza byłaby do inwestowania kapitałów, wiedząc, że istnieją nie tylko ulgi inwestycyjne lecz specjalne prawa przynależne specjalnej jednostce administracyjnej, jaką wówczas stanowiłby Centralny Okręg Przemysłowy.

CHŁOPSKI PROBLEM

I jeszcze jedno.

Sprawa stałego mieszkańca Okręgu, autochtona ziemi sandomierskiej, lubelskiej czy innej. Ludność COP w 75% składa się z chłopów.

Pisze się o lasach, wśród których zadymiły kominy, o piaskach, na których powstały kompleksy budynków fabrycznych, o robotnikach i fachowcach przyjeżdżających do COP., ale mało kto pisze o chłopie w okręgu, chłopie, który w tych lasach i na tych piaskach żył bo musiał i żyć musi w dalszym ciągu, chociaż fachowcem nie jest i do fabryk go nie przyjmą. Musi orać i siać, jak to robił jego dziad i pradziad.

Jednolita gospodarka COP, gdy powstanie, winna zwrócić baczną uwagę na ten problem.

W pierwszym rzędzie szkoły. Jak największa ilość szkół zawodowych, fabrycznych, przemysłowo-handlowych. Następnie należycie pojęte chałupnictwo, o którym tyle się mówiło w związku z fabryką Cegielskiego, kiedy to miały powstawać całe wsie o poszczególnych działach przemysłu pomocniczego.

Centralny Okręg, promieniując na kraj cały i przyczyniając się do zmniejszenia bezrobocia, winien przede wszystkim podnieść dobrobyt i stopę życiową mieszkańca swego — chłopa.

CZY SIĘ O TYM PISZE?

Niebogatą mamy literaturę o COP.

Melchior Wańkowicz, Jerzy Ostrowski — to reportaże żywe i barwne ale nieobejmujące całości, nie mogące być przewodnikiem dla kogoś, kto rzeczywiście chciałby poznać Centralny Okręg z takich czy innych względów, nie mówiąc już o tym, że rozbudowa poszła naprzód i reportaże, o których mowa, stały się już niezbyt aktualne.

Pozostaje jeszcze broszura naczelnika Biura Planowań przy Min. Skarbu — Rakowskiego, traktująca przedmiot sucho i zwięźle zgodnie z planami rządowymi oraz jedna jedyna książka podchodząca do spraw COP. od strony człowieka, od strony chłopa, to: „Sandomierskie strony" Romana Kosały.

Poza tym nie ma książki, która mogłaby się stać przewodnikiem po COP. w rodzaju vade-mecum lub monografii miast i powiatów, którаby mogła pod każdym względem uświadomić o obszarze, charakterze i możliwościach najmniejszej nawet miejscowości w okręgu. Ta luka powinna być wypełniona.

STEFAN PIOTROWSKI

W Paryżu na Montmartre

hotel byłych ministrów

W małym, skromnym hoteliku paryskim na Montmartre mieszka b. wódz Heimwehry austriackiej, książę Starhemberg wraz z małżonką, piękną niegdyś artystką Burgu wiedeńskiego Norą Gregor. Zajmują mały pokój na drugim piętrze z widokiem na ulicę.

W tym samym hotelu mieszkają emigranci polityczni z Niemiec, Austrii, Czech, Hiszpanii, Rosji. Pokój obok księcia zajmuje b. minister rządu madryckiego Hernandez. Na tym samym piętrze mieszka b. prezydent Katalonii Companys, wysoki urzędnik czecho-słowackiego ministerstwa spraw zagranicznych Szafranek, jeden z bliskich współpracowników Benesza. Sąsiaduje z generałem Woroncowem. Między 5-tą a 7-mą spotykają się wszyscy w saloniku hotelowym. Rozmawiają przeważnie o przeszłości. Carski generał w rozmowie z Hernandezem ostro krytykuje postępowanie hiszpańskich komunistów w 1936 roku. Czech dzieli się ostatnimi wiadomościami z socjalistą austriackim.

Książę Starhemberg żyje bardzo skromnie. Rzesza skonfiskowała wszystkie jego dobra położone w Karyntii i Tyrolu. Księżna na próżno szukała jakiegoś zajęcia w filmie lub jako śpiewaczka w kabarecie. Przez kilka dni występowała w jednym z popularnych teatrzyków. Straciła jednak posadę, ponieważ, jak stwierdził dyrektor, śpiewała z niemożliwym akcentem francuskim.

Podobno książę otrzymuje teraz miesięczny zasiłek od swego serdecznego przyjaciela księcia Windsoru.

Akademicy-samorządowcy

Na uczelniach wyższych studiuje spora grupa młodzieży, pochodzącej z rodzin pracowników samorządowych. Znaczny procent tej młodzieży zamierza w przyszłości poświęcić się pracy w samorządzie terytorialnym. Aby ułatwić jej studia i dać możność praktycznego zapoznania się z zagadnieniami samorządowymi, powołano do życia sekcję młodzieży akademickiej przy Związku zawodowym pracowników samorządu terytorialnego. Inicjatywa ta spotkała się z przychylnym stanowiskiem zarówno młodzieży akademickiej jak i sfer interesujących się sprawami samorządu.

Instytut Kolonialny

W GDYNI

W Gdyni powstanie ośrodek naukowo-badawczy dla spraw morsko-kolonialnych, pod nazwą Instytutu Kolonialnego.

Ma się on zajmować przede wszystkim zagadnieniami medycyny kolonialnej handlu, towaroznawstwa i prawodawstwa kolonialnego oraz sprawami maklerstwa okrętowego, ze szczególnym uwzględnieniem krajów kolonialnych.

Liga Morska i Kolonialna zadeklarowała gotowość udzielenia subwencji w kwocie 100.000 zł. rocznie.

Reymont

W NAZWIE TRZECH WIOSEK

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadało nowe nazwy miejscowościom podłódzkim w gminie Radogoszcz: Kały przemianowano na Reymontów, Kały A, B, — Reymontów Nowy i Budy — na Reymontów Stary.

Zdzisław Żórawski

TOTALNA WOJNA

Od czasu tasiemcowych prac tak zwanego Komitetu Przygotowawczego do Komisji Rozbrojeniowej Ligi Narodów, które po ośmiu latach rozmów przyniosły projekt ograniczenia zbrojeń, bo do projektu rozbrojenia nawet w owych sielankowych latach drugiego dziesiątka bieżącego stulecia, nikt nie potrafił dojść, pojęcie potencjału wojennego jest przyjęte uważać za miernik siły militarnej danego państwa. Pojęcie to wychodzi z założenia, że ilość i jakość sił zbrojnych, jakie dany kraj posiada podczas pokoju, stanowi zaledwie zrąbek prawdziwej jego siły wojennej. Ta ostatnia zaś nie jest bynajmniej prostym rozwinięciem ilościowym sił zbrojnych, jak to miało miejsce jeszcze w 1914 roku. Dzisiaj składa się na nią szereg różnorodnych czynników.

Nowy stan rzeczy powstał z charakteru współczesnego uzbrojenia. Pozostaje ono w stanie ciągłej ewolucji technicznej, podlega stałym ulepszeniom, stąd powstało dążenie do nietworzenia zbyt wielkich zapasów uzbrojenia, gdyż łatwo mogą one okazać się przestarzałymi pod względem typów. Tak na przykład stało się z lotnictwem francuskim, które z najsilniejszego w Europie jeszcze w latach 1927—28, niespodziewanie spadło na dalsze miejsce, wskutek późniejszego powstania lotnictwa niemieckiego, dysponującego przez to nowszymi typami samolotów, następnie zaś raptownej rozbudowy lotnictwa angielskiego.

W dziesięć lat po osiągnięciu szczytowej postaci lotnictwo francuskie stanęło w 1937 roku wobec konieczności przezbrojenia się, by rozpocząć walkę o odzyskanie dawnego stanowiska. Jego względna słabość w dużym stopniu wpłynęła na pasywne zachowanie się Francji wobec katastrofy Czechosłowacji we wrześniu 1938 r.

W obecnym stanie rzeczy przygotowania materialne do wojny polegają na stworzeniu odpowiedniego przemysłu wojennego, który w razie potrzeby potrafiłby z najmniejszą stratą czasu przystąpić do masowej produkcji materiałów wojennych. Jest to jeszcze tym więcej potrzebne, że współczesna wojna jest wielkim pożeraczem materiałów wojennych. Życie samolotu na wojnie trwa od 6 do 8 tygodni, życie motoru jeszcze krócej. Zależność składu bojowego eskadry lotniczej od jej tyłowych zapasów jest bardzo wysoka.

Według obliczeń generała Niessela normalne funkcjonowanie eskadry lotniczej, złożonej z 18 samolotów, wymaga posiadania 6 samolotów w bezpośredniej rezerwie dla pokrycia strat materialnych, poniesionych już w czasie mobilizacji i koncentracji, następnych 6 w rezerwie w pobliżu frontu dla pokrycia bieżących strat bojowych i wreszcie 6 w głębi kraju dla szkolenia personelu. Inaczej mówiąc, elementy rezerwy lotnictwa muszą stale istnieć w wysokości 100 proc. stanu bojowego dla zachowania ciągłości jego trwania podczas wojny. Dochodzi do tego konieczność pokrycia bieżących strat bojowych, które na podstawie doświadczeń ostatniego okresu wielkiej wojny przewidywane są przeciętnie w wysokości 50 proc. stanu bojowego miesięcznie.

Wszystko razem powoduje, że w zakresie zbrojeń lotniczych właściwym ich wykładnikiem jest zdolność produkcyjna przemysłu lotniczego, nie zaś sama ilość samolotów, zaliczonych do stanu bojowego sił zbrojnych.

Podobnie ma się rzecz w zakresie zaopatrzenia współczesnej armii w inne materiały wojenne. Jednodniowe zużycie amunicji dla stutysięcznej armii wynosi według obliczeń Deutsche Wehr 988.000 nabojów karabinowych, 18.500 pocisków dla artylerii lekkiej. Wyprodukowanie tej ilości amunicji wymaga 99.700 dni pracy. Wynika stąd, że sto tysięcy robotników musi pracować w głębi kraju w fabrykach amunicji nad jej wyrobem, ażeby sto tysięcy żołnierzy mogło w ciągu tego ż dnia strzelać na froncie, bowiem trzeba zużytą amunicję natychmiast uzupełnić. Stosunek tych cyfr, charakteryzujący zużycie amunicji i wymagania stawiane jej produkcji stanowi najlepszą ilustrację charakteru współczesnej wojny.

WOJNA JEST TOTALNA

Gdy nazywamy wojnę dzisiejszą wojną totalną, to nie jest naśladownictwo modnych haseł ustrojowych. Właściwie w tym zakresie porządek jest odwrotny. Naprzód powstał totalizm wojenny, później dopiero totalistyczne koncepcje ustrojowe w budowie państw. Chętnie one używają dla uzasadnienia swego powstania argumentu potrzeby dostosowania budowy państwa do potrzeb współczesnej wojny.

Totalizm wojny współczesnej polega na tym, że wkracza ona zakresem swych potrzeb i wpływów we wszystkie dziedziny życia społecznego i państwowego. Drobny przykład powyższy, ilustrujący zależność intensywności boju od sprawności bieżącej produkcji przemysłu wojennego tylko w skromnym zakresie zapotrzebowania amunicji, stanowi drobny fragment zagadnienia dzisiejszej wojny. W istocie rzeczy związek, istniejący między nią i przemysłem wojennym jest o wiele szerszy i rozciąga się poza tym na wszystkie inne dziedziny życia ekonomicznego i społecznego.

Tyczy się to w równym stopniu spraw gospodarczych, finansowych, wreszcie społecznych. Wszędzie współczesna wojna ma coś do powiedzenia, a przygotowania do niej rozciągają się na przygotowania tych działów do zaspokojenia potrzeb wojny. Współczesna mobilizacja nie ogranicza się bynajmniej do zmobilizowania pewnej ilości jednostek wojskowych i postawienia ich na stopę wojenną. Jej zadaniem będzie zmobilizowanie całości państwa, które ma wojnę prowadzić. Wykonanie zaś tej mobilizacji będzie polegać na przestawieniu życia i pracy urządzeń pokojowych na potrzeby i warunki wojenne.

ARMIA ZMOBILIZOWANA.

Aby dać przedstawienie, jak wygląda mobilizacja współczesna, scharakteryzujmy niedawny przykład życiowy: mobilizację wyko

ZYGMUNT RYCHTER

W SPUSCIZNIE

Kiedy już będziesz siebie znał,
O własnych siłach stał —
Kiedy w uczuciu będziesz trwał
I blizny cierpień miał —
Kiedy Twych tajnych myśli głąb
Zazębi pragnień zrąb —
I w cudów marzeń wejdziesz mrok
Ścieżając własny krok —

Natenczas synku, spojrzyj w dal
Dzieciństwa swej przeszłość.
Do smreczynowych górskich hal
Swobody i radości!
Wspomnij jak ojciec uczył Cię
Miłować Tatrów szczyty,
Z których przyroda skarbów śle
Czar mocy niespożytej!

A kiedy walk życiowych żar
Pocznie Ci spalać serce,
Wejdzie zwątpienie — cieniem mar
Zaszczepi jad w rozterce.
Kiedy napięcia marzeń łub
Pęknie i z rąk wypadnie.
A czystej prawdy święty próg
Szyderstwo zbryzga zdradnie,

Natenczas synku odwróć twarz
I ból swój skryj przed światem,
Skarżyć przed ludźmi ani waż,
Bo świat Ci będzie katem.
Lecz tak jak ojciec odejdź w park
Ożywczej, wielkiej sztuki,
Co treścią swoich twórczych warg
Odrodzi wśród nauki.

A znowuż kiedy znojny trud
Barki Ci w dół przygniecie,
Zawodem uczuć — pęknie wśród
Pod sercem w żrałym lecie,
Kiedy Ci szał zasłoni wzrok,
Krwią zajdzie pożądania,
Na umysł padnie żądzy mrok
W zatracie ciał oddania,

O synu, nie bądź jako cham,
Co nie zna w sobie miary!
Lecz mocą woli przemóc złam
I wypij z innej czary.
Bo miłość, synku, głosi wieść,
Ta wielka — wiekuista,
Posiada zawsze kształt i treść
I jest w poczęciu czysta!
A jeśli formę będziesz brał
Za jądro serca drganie,
Treści nie będziesz nigdy znał
Kobiety — ni —kochanie.

I jeszcze jedno rzeknę Ci
Chłopaku — sercu drogi —
Na Twoje, przyszłych wnuków dni
Gdy wejdą w chaty progi.
Pamiętaj, gdyby nadszedł czas
Złowrogi, nieszczęśliwy, —
Kiedy do czynu nawet głaz
Wstanie — ofiary chciwy —
Pamiętaj, że Twój Ojciec był
Z innymi w pierwszym rzędzie!!
Własnemi piersi ziemię krył,
Wierząc, — że Polska będzie!
Więc i Ty śpiesz na głosu zew,
W ofierze szczery — czysty.
Aby z krwi mojej powstał siew,
Bóg synem — Legionisty!

Sosnowiec, dn. 9. IX. 1927 r.

Zmarły przed laty Zygmunt Rychter był popularną postacią w Zagłębiu Dąbrowskiem, a zwłaszcza w Sosnowcu.

Śp. Z. Rychter obdarzony był niepośledniemi zdolnościami literackimi. Pisywał też często w prasie zagłębiowskiej i brał żywy udział w życiu artystyczno-literackim.

850 km na godzinę-zasięg 20.000 km

Największa amerykańska „latająca forteca"

Wytwórnia samolotów w San Diego (Kalifornia) buduje obecnie nowy typ wodnopłatowca wojskowego, który pod względem wielkości i siły prześcignąć ma wszystko, co dotychczas w tym kierunku zrobiono.

Będzie to jednopłat o 2 silnikach po 1.000 HP, osiągający maksymalną szybkość 850 km. na godzinę (o 150 do 250 km. więcej od najszybszych dotychczasowych samolotów wojskowych). Gigantyczny ma być zasięg tej prawdziwej „latającej fortecy". Przelot Los Angelos—Szanghaj—Los Angeles, bez lądowania leżeć ma w granicach możliwości powietrznego olbrzyma. Przestrzeń ta przekracza 20.000 km.

Dodajmy dla orientacji, iż zeszłoroczny znakomity rekord bombowców angielskich, ustanowiony na trasie Egipt—Port Darwin (Australia), tylko nieznacznie przekracza 11.500 km.

DZIECI MIĘDZY SOBĄ.

— My traktujemy naszą wychowawczynię jak osobę z rodziny.

— O, tego nam nie wolno. My musimy być grzeczni wobec naszej pani.

Czy należy słuchać rodziców?

Na ten temat ogłosił nową pracę przewodniczący Sowieckiego związku wojujących bezbożników — Jarosławskij. Dwie uczennice jednej ze szkół sowieckich wystosowały do Jarosławskiego list, w którym uskarżają się na rodziców, iż zmusili je do przyjęcia obrzędu chrztu. Czy należy słuchać rodziców? — zapytują przedstawicielki dziewcząt sowieckich.

Jak wiadomo, w ostatnich latach na podstawie wskazań Stalina zaczęto w Sowietach szerzyć kult rodziny, a sam Stalin uważał za stosowne zamanifestować wobec ludności sowieckiej swoje uczucia rodzinne i wielokrotnie pozował fotografom kremlowskim wraz ze swymi dziećmi — córką Swietlaną i synem Wasilijem.

Stary bolszewik Jarosławskij musiał teraz dać odpowiedź na drażliwe pytanie dwóch dziewczynek zdemoralizowanych propagandą sowiecką.

Dał on odpowiedź dwuznaczną: „rodziców należy słuchać — pisze Jarosławskij w swojej odpowiedzi w „Pionierskiej Prawdzie" nr. 175 — lecz nie zawsze. O ile rodzice radzą dzieciom coś korzystnego, to rady te należy przyjmować. Jeśli zaś rodzice wymagają od dzieci spełnienia obrzędów religijnych i uczęszczania do cerkwi, to w tym wypadku dzieci nie powinny słuchać rodziców".

Następnie Jarosławskij doradza dzieciom, aby wyjaśniali rodzicom szkodliwość religii, i prowadzili w swym otoczeniu propagandę przeciwreligijną.

Wiek różnych zwierząt

Wszystko jest względne. Względne jest pojęcie przestrzeni, wielkości czasu. Bo np., jeśli któryś z ludzi dosięgnie wieku 100 lat, mówi się o sędziwym wieku tego człowieka.

Dla wieloryba jest to okres niemalże niemowlęctwa (wieloryby żyją 500 lat). Dla chrabąszcza zaś, który dożyć może zaledwie 6 tygodni jest to prawie wieczność.

Złośliwa żmija żyje tylko 12 lat. Żółw, któremu się nigdy nie spieszy wolnym krokiem dochodzi do śmierci w 150-tym roku życia.

Zwierzęta największe nie zawsze żyją najdłużej. Lew żyje tylko 140 lat, wół jeszcze krócej, bo 25 lat. Papuga osiąga 300 lat, a sokół 160 lat.

...waną przez Czechosłowację we wrześniu 1938 r. w oczekiwaniu na niedoszłą wojnę. Nie była ona jeszcze całkowitą, ponieważ nie doszło do zupełnego przestawienia przemysłu na produkcję materiałów wojennych. Za to wykonano ją kompletnie w zakresie personalnym. Charakterystyczne jej cechy przedstawiają się w sposób następujący:

Powołano pod broń 1.100.000 żołnierzy. Stanowi to około 7 proc. ogółu ludności ówczesnej Czechosłowacji. Pod tym względem wysiłek był normalny, bowiem powołano pod broń od 7 do 9 proc. ogółu ludności stanowi przeciętną normę mobilizacyjną dla pierwszej fazy przygotowań wojennych, ustaloną na podstawie doświadczeń wielkiej wojny. Przy zachowaniu tego stosunku i należytym przygotowaniu mobilizacji personalnej, można ustrzec się przed zbytnim zakłóceniem funkcjonowania pozostałych działów życia państwowego. Jest to zagadnienie bardzo ważne, bowiem od należytego rozwiązania jego zależy w wysokim stopniu sprawność funkcjonowania całości aparatu wojennego.

DO 14 PROC.

W miarę przeciągania się wojny, a tę okoliczność trzeba przewidywać dla wojny współczesnej, kolejne mobilizacje stopniowo przeprowadzane, pozwolą na większe wyzyskanie możliwości mobilizacyjnych, nie naruszając sprawności funkcjonowania aparatu pozawojskowego. Niemcy doszły w ten sposób do powołania pod broń 13.5 proc. ogółu ludności, zaś Francja — 12 proc. W dzisiejszych warunkach, przy usprawnieniu funkcjonowania aparatu gospodarczego państw oraz przy uprzednim skrupulatnym przygotowaniu mobilizacji wszystkich działów życia państwa, osiągnięcie tej normy wysiłku mobilizacyjnego będzie łatwiejsze niż dawniej, a nawet, być może, będzie podniesione do 14 proc.

Skoro wrócimy do przykładu czeskiego, to we wrześniu 1938 roku, po przeprowadzonej mobilizacji, uruchomili oni 42 dywizje piechoty oraz odpowiednią ilość jednostek pozadywizyjnych. Stan bojowy zmobilizowanej armii czechosłowackiej liczył 350.000 żołnierzy. Stanowi to około 33 proc. ogólnej ilości powołanych pod broń.

I w tym wypadku przykład czechosłowacki trzeba uważać za obraz normalnego stanu rzeczy. Potrzeby organizacyjne i właściwości współczesnej armii, jako wykonawcy skomplikowanych form walki, spowodowały bogatą rozbudowę tyłowych urządzeń czynnej armii. Muszą one być organizacyjnie włączone do jej składu, gdyż są ściśle związane z funkcjonowaniem bojowych jednostek, a dzięki dużym rozmiarom rozbudowy robią powierzchowne wrażenie nadmiernego jej obciążenia. Tak bowiem może wydawać się, gdy uprzytomnimy sobie, że w nowoczesnej armii na 1 żołnierza walczącego na froncie, przypada 2 w tyłowych urządzeniach armii.

W dużym stopniu jest to wynik daleko posuniętej mechanizacji i motoryzacji współczesnych wojsk. Zachowanie w sprawności działania tych wojsk wymaga obficie rozbudowanych urządzeń różnego typu. Według obliczeń francuskich obsługa techniczna myśliwskiej eskadry lotniczej o 18 samolotach jednoosobowych wymaga 121 ludzi. Plastyczniej występuje ten stosunek, gdy uprzytomnimy sobie, że stała praca tych 121 ludzi jest potrzebna na to, by 18 innych mogło latać i strzelać ze swych karabinów maszynowych.

Obciążenie organizmu współczesnej armii organami niezbędnymi dla normalnego jej funkcjonowania w boju nie zamyka się w ramach jej ścisłego ustroju. Wychodzi ono znacznie poza te ramy. Mieliśmy to już w przy... Podobna łączność istnieje także w zakresie komunikacji. Amunicję i materiały wojenne nie dość jest wyprodukować w fabrykach w głębi kraju. Trzeba je przewieźć na front i dostarczyć do oddziałów, i to tak śpiesznie, by przybyła na czas.

W warunkach obecnej wojny sprawne funkcjonowanie komunikacji posiada niemniejsze znaczenie, niż niezakłócone funkcjonowanie przemysłu wojennego dla zachowania bojowej wartości pierwszej linii wojsk. Dotyczy to aparatu skomplikowanego i bardzo obszernego. Czechosłowacja podczas wrześniowej mobilizacji równocześnie z powołaniem rezerwistów pod broń, zmilitaryzowała koleje. Jest to najprostsza forma mobilizacji zasadniczego środka transportowego. To zarządzenie dotknęło 750.000 funkcjonariuszów kolejowych, którzy dzięki niemu stali się żołnierzami, postawionymi obok czynnej armii. Jest to dwukrotnie więcej, niż wynosił stan bojowy czeskiej armii.

JEDEN DO PIĘCIU

Gdy zestawimy razem to, co było dotąd powiedziane, otrzymujemy ogólny obraz współczesnej mobilizacji. Zamyka się ona w trzech głównych działach, zmobilizowanie armii, mobilizacja przemysłu, mobilizacja środków komunikacji. W dalszym okresie rozwijania przygotowań wojennych zostaną przeprowadzone dalsze mobilizacje pozostałych działów ustroju państwowego. Ale już te trzy zasadnicze działy mobilizacji pozwalają na wyrobienie sobie poglądu na ogólny charakter współczesnej mobilizacji.

Jeżeli wprowadzimy przygotowania do teoretycznie przyjętej cyfry 100.000 armii w szyku bojowym, jak to uczyniliśmy w przykładzie o zużyciu amunicji we współczesnej bitwie, to obraz koniecznej rozbudowy mobilizacyjnej przedstawia się następująco: Na 100.000 żołnierzy w pierwszej linii trzeba uruchomić, by mogli oni walczyć i żyć:

200.000 żołnierzy drugiej linii,

100.000 robotników przemysłu wojennego,

200.000 funkcjonariuszy komunikacyjnych.

Razem 500.000 ludzi musi być zmobilizowanych i zajętych wykonaniem zadań, bezpośrednio związanych z wojną, by 100.000 żołnierzy pierwszej linii mogło walczyć.

Stosunek 1:5, charakteryzujący stosunek elementu walczącego we współczesnej wojnie do aparatu pracującego bezpośrednio dla umożliwienia tej walki, jest najbardziej jaskrawym i zdecydowanie wyraźnym wskazaniem, na czym polega jej totalizm. Potrzeby wojny dzisiejszej są ogromne; obejmują one swymi ramionami całość życia gospodarczego i społecznego. Z nich też narodziła się koncepcja totalizmu wojennego, a następnie przerodziła się w totalizm ustrojowy.

(„KRONIKA POLSKI I ŚWIATA")

Wyścig ofiarności w Zagłębiu Dąbrowskim
na zwiększenie obronności państwa

Ofiary na FON oraz deklaracje subskrypcji pożyczki lotniczej napływają w dalszym ciągu ze wszystkich miejscowości Zagłębia. Dzisiaj zamieszczamy dalszy wykaz uchwał podejmowanych przez organizacje, młodzież, świat pracowniczy i przemysł.

MŁODZIEŻ GIMNAZJUM W DĄBROWIE

Uczniowie Państwowego Gimnazjum i Liceum im. Walerjana Łukasińskiego w Dąbrowie Górniczej, zebrani w dniu 31 marca 1939 r. na nadzwyczajnym walnym zebraniu członków Samorządu Szkolnego, uchwalili co następuje:

„Rozumiejąc powagę i doniosłość doby obecnej, chcąc dać głęboki wyraz naszemu przywiązaniu do dawnej tradycji Polski Mocarstwowej, do której nawiązuje dzisiejsza Wielka Polska, a jednocześnie chcąc zadokumentować nasz stosunek do osoby Wodza Naczelnego Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza i bohaterskiej Armii Polskiej, zbrojnego ramienia narodu, uchwalamy przekazać z funduszów Samorządu Szkolnego kwotę 500 zł (pięćset złotych) na cele dozbrojenia Armii. Wzywamy jednocześnie inne Samorządy Szkolne gimnazjów Zagłębia Dąbrowskiego do podjęcia naszej inicjatywy. Armia Narodowa musi być silna, jak silnym i wielkim musi być Państwo Polskie".

Kwotę uchwaloną składamy na ręce p. dyrektora, prosząc Go o dołączenie jej do złożonych już kwot przez Radę Pedagogiczną i rodziców na zakup karabinu maszynowego.

PRACOWNICY UMYSŁOWI I FIZYCZNI TRAMWAJÓW ZAGŁĘBIA DĄBR.

Pracownicy umysłowi Tr. Zagł. Dąbr. na zebraniu w dniu 1 kwietnia 1939 r. uchwalili nabyć bony i obligacje Pożyczki Lotniczej według wytycznych Centralnego Związku Pracowników Umysł.

Pracownicy fizyczni Tr. El. Zagł. Dąbr. na zebraniu w dniu 1 kwietnia, doceniając doniosłość obronności państwa, deklarują na ten cel 6-dniowy zarobek z tym, że pracownicy zarabiający do 160 zł miesięcznie kupują po jednym bonie 20 zł Pożyczki Lotniczej, zarabiający zaś więcej po 2 bony 20 zł, resztę przeznaczają na FON. Zebrani pracownicy nie chcąc być wierzycielami Skarbu Państwa, uchwalają jednomyślnie wykupione obligacje pożyczki przekazać na cele obrony przeciwlotniczej.

KUPIECTWO SOSNOWIECKIE

Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich zwraca się z gorącym apelem do ogółu Kupiectwa Polskiego w Sosnowcu, by w zbiorowym odruchu, jaki ogarnął społeczeństwo na rzecz dozbrojenia Armii, przeznaczyli potrącane przy płaceniu podatku obrotowego kwoty, przypadające do zwrotu z tytułu świadectwa przemysłowego na rzecz skarbu Państwa na Fundusz Obrony Narodowej.

Jednocześnie Stow. Kupców Polskich, wzywa całe kupiectwo chrześcijańskie do jak największego udziału w subskrypcji pożyczki i wierząc, że każda polska firma zadeklaruje maximum tego, na co ją stać, stwierdza, że normy subskrypcji nie powinny być w żadnym wypadku niższe od norm stosowanych przy subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej. Nie mogą stanowić mniej niż 5% rocznego dochodu przedsiębiorstw.

Dla porządku podajemy normy ustalone dla kupiectwa przy subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej i zaznaczamy, że normy obecne mogą być tylko wyższe. I kategoria handlowa 4000 zł, II kategoria — 800 zł, III — 200 zł, IV — 40 zł, pośrednicy handlowi — 300 zł.

Normy te zostały ustalone przez Radę Naczelną Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego i obowiązują całe kupiectwo.

DYREKCJA I URZĘDNICY FABRYKI ARMATUR ST. KRAUPE

Pragnąc wziąć udział w ofiarności całego społeczeństwa na dozbrojenie Armii, Stanisław Kraupe deklaruje w imieniu Sosnowieckiej Fabryki Armatur — na subskrypcję Pożyczki na cele obrony Państwa zł 10.000 i na FON zł 2.000.

Urzędnicy fabryki, idąc za przykładem dyrekcji, uchwalili na FON 5% jednorazowo od poborów brutto i na subskrypcję Pożyczki od poborów netto w następującej wysokości od pensji do zł 150 — 20 zł, ponad 150 — 300 zł 25%, ponad 300 — 700 zł — 50%, i ponad 700 zł — 100%.

Zadeklarowane sumy będą wpłacone w przyszłym tygodniu.

ZWIĄZEK INWALIDÓW WOJENNYCH

W dniu 31 ub. m. odbyło się nadzwyczajne zebranie członków Pow. Koła Związku Inwalidów Wojennych Rz. P. w Sosnowcu na którym jednomyślnie uchwalono wysłać depeszę do Marszałka Rydza-Śmigłego treści następującej: „Deklarując zł 775 na dozbrojenie armii składamy Ci meldunek Wodzu Naczelny, że inwalidzi wojenni powiatu będzińskiego zawsze są gotowi do dalszych ofiar z krwi i mienia dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej.

STRAŻ POŻARNA WALCOWNI HR. RENARD

Straż pożarna Walcowni hr. Renard w Sosnowcu ofiarowała 50 zł na FON oraz postanowiła subskrybować pożyczkę lotniczą za 100 zł.

CEMENTOWNIA „WYSOKA"

W ub. piątek odbyło się w cementowni „Wysoka" pod przewodnictwem dyr. Artura Brzozowskiego zebranie robotników i urzędników, na którym uchwalono jednomyślnie oddać zarobek w wysokości jednej dniówki na Fundusz Obrony Narodowej. Zaznaczyć przy tym trzeba, iż robotnicy samorzutnie powzięli inicjatywę zwołania tego zebrania, prosząc dyr. Brzozowskiego o zwołanie wszystkich pracowników, celem powzięcia uchwały o ofierze na FON.

ZWIĄZEK OCHOTNIKÓW A. P. W SOSNOWCU

Pan Marszałek Polski
Edward Śmigły-Rydz
Warszawa

Ofiarowując złotych sto na dozbrojenie Armji Powietrznej Państwa niezależnie od wpłaconych już złotych 1.000 na FON i „Samolot" byli Ochotnicy Armii Polskiej meldują Ci Wodzu Naczelny gotowość służenia w szeregach jak w latach 1914—1921.

Zarząd Oddziału Związku b. Ochotników Armii Polskiej w Sosnowcu.

PRACOWNICY TOWARZYSTWA FRANCUSKO - WŁOSKIEGO

Pracownicy Towarzystwa Francusko-Włoskiego na zebraniu w dniu 31 marca 1939 r., biorąc pod uwagę, że Rząd Rzeczypospolitej rozpisał pożyczkę wewnętrzną na potrzeby obrony przeciwlotniczej, że w obecnej sytuacji politycznej pożyczka ta jest paląca koniecznością, a szybka i wysoka subskrypcja jej przyczyni się z jednej strony do ugruntowania potęgi wojskowej Rzeczypospolitej, z drugiej zaś strony będzie wyrazem jednolitej postawy wszystkich Polaków w obliczu grożących niebezpieczeństw i ostrzeżeniem przed ewentualnym zakusom godzącym w honor i wielkość Polski i doceniając całkowicie powagę chwili, postanawiają jednomyślnie wziąć udział w subskrypcji pożyczki.

REZERWIŚCI I RODZINA REZERWISTÓW

Do Pana Marszałka Polski
Edwarda Śmigłego-Rydza
w Warszawie

W chwili, kiedy cały naród polski, bez różnicy przekonań politycznych, w zrozumieniu obecnej sytuacji politycznej w Europie spieszy z chętną ofiarą na dozbrojenie dumy całego narodu i gwarantki jego niepodległości, bohaterskiej Armii naszej, my, rezerwiści z Zagłębia węglowego, zgrupowani w szeregach Związku Rezerwistów w Sosnowcu, ofiarując na dozbrojenie Armii zł 200.— meldujemy C., Naczelny Wodzu, że na każde Twe zawołanie gotowi jesteśmy podporządkować interesy własne interesom Państwa oraz oddać życie swe i mienie w obronie najwyższego dobra, Niepodległości Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Zarząd grodzki Związku Rezerwistów i Rada grodzka Rodziny Rezerwistów w Sosnowcu.

SZKOŁA DOKSZTAŁCAJĄCA ZAWODOWA W SOSNOWCU

Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych
w Warszawie

Kierownictwo Publicznej Szkoły Dokształcającej Zawodowej w Sosnowcu zawiadamia, że na zebraniu Koła Opieki Rodzicielskiej i Rady Pedagogicznej tut. Szkoły w dniu 29.III.1939 r. uchwalono ofiarować zł 1000.— w gotówce, oraz zł 500 w obligacjach Pożyczki Narodowej na Fundusz Obrony Narodowej.

Rada Pedagogiczna zaś postanowiła solidarnie subskrybować pożyczkę przeciwlotniczą wg norm jakie będą ustalone przez nauczycielstwo szkół zawodowych Zagłębia Dąbrowskiego.

Kierownik Szkoły: W. Hrycan.

SUBSKRYPCJA POŻYCZKI W BANKU ZWIĄZKU SPÓŁEK ZAROBKOWYCH

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc. oddział Sosnowiecki rozpoczął już przyjmowanie zapisów na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej i dla umożliwienia wszystkim warstwom, a w szczególności warstwom pracującym, spełnienia obowiązku obywatelskiego uruchomił dodatkowo kasę wieczorową, tak że obecnie kasa Banku otwarta będzie aż do odwołania codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach: od 8.30 do 13.30 i od 18 do 20.

PIĘKNY PRZYKŁAD VI KL. SZKOŁY POWSZ. NR 1 W SOSNOWCU

Samorząd kl. VIa Szkoły powszechnej nr 1 w Sosnowcu z funduszów składanych skrzętnie na wycieczkę oraz z oszczędności poszczególnych uczniów, składa na naszą flotę skrzydlatą 32.000 zł.

Zachęcamy tą drogą wszystkich kolegów do ofiarnego wyzbywania się swych przyjemności dla wyższego celu i obowiązku — Obrony naszej, krwią Ojców wywalczonej, Ojczyzny.

FARMACEUCI

Związek zawodowy pracowników farmaceutycznych Zagłębia Dąbrowskiego ofiarował na FON zł 100.

LEGIA INWALIDÓW WOJENNYCH

Zarząd Legii Inwalidów Wojennych W. P. im. gen. J. Sowińskiego w Sosnowcu wysłał pod adresem Naczelnego Wodza Pana Marszałka Śmigłego-Rydza depeszę następującej treści:

Do Pana Marszałka Śmigłego-Rydza
Warszawa

Legia Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich im. gen. J. Sowińskiego Kompania w Sosnowcu deklaruje Panu Marszałkowi swą gotowość bojową, bez zasłaniania się książkami inwalidzkimi i ze swych funduszów organizacyjnych wpłacamy zł 200.— na pożyczkę lotniczą. — Zarząd.

KOPALNIA SATURN

Wczoraj o godz. 10 m. 30 w sali zbornej kopalni „Saturn" zebrała się cała załoga w liczbie 1850 osób. Po przemówieniu prezesa LOPP inż. Kreugera, delegata Michała Bąka i bardzo gorącym przemówieniu górnika Władysława Jantosa cała załoga, jednomyślnie, uchwaliła podpisywać pożyczkę w następujących wysokościach: pomoc i ładowacze po 1 bonie, górnicy i rzemieślnicy po 2 bony. Po powzięciu tej uchwały odśpiewano „Rotę".

Podkreślić należy ogromnie zdecydowany i jednomyślny nastrój, jaki panował podczas zebrania, świadczący dobitnie o patriotyzmie górnika zagłębiowskiego.

RADA I ZARZĄD GMINY OLKUSKO - SIEWIERSKIEJ

Rada i zarząd gminy Olkusko-Siewierskiej w Strzemieszycach — w świadomości powagi chwili i w uznaniu wzmożenia potencjału obronnego Państwa, jednocząc się z wysiłkiem całego Narodu nad rozbrojeniem armii zwłaszcza w czasach obecnych i przekonane, że armia pod Wodzą Naczelnego Wodza Marsz. Polski E. Śmigłego-Rydza — jest jedyną ostoją i gwarantką Niepodległości Rzeczypospolitej postanowiły uchwalić i przeznaczyć kwotę zł 500 na dozbrojenie armii i zł 100 na dozbrojenie floty morskiej — do dyspozycji Wodza i równocześnie zwracają się z apelem do wszystkich Związków Samorządowych na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, aby śladem gminy tutejszej powzięły analogiczne uchwały.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

2 Kwiecień
Niedziela

Franc. z P.
Jutro: Ryszard
Słońca wsch. 5.35 zach. 18.34
Księżyca w. 16.51, zach 4.29

KRONIKA HISTORYCZNA:
1627 Koniecpolski wypędza Szwedów z Pucka
1817 Kościuszko znosi pańszczyznę w swoim majątku w Siechnowicach.

PRZYSŁOWIA:
Na świętego Franciszka
Przylatuje pliszka.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Głos matki".
EDEN: „Alpejskie orły".
PATRIA: „Córka znachora".

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury dzienne i nocne pełnią następujące apteki:
C. Truszkowskiego — ul. Piłsudskiego 46
H. Rogowskiego — ul. Małachowskiego 12

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś, dnia 2 bm. o godz. 16.30 i 20.30 dwa przedstawienia kapitalnej komedii L. Starka i A. Sjalera p.t. „SPRAWA KAISERA" w reżyserji p. Jana Bielicza. Udział biorą pp.: Bulanka, Kryńska, Puchniewska, Velthówna, Bielicz, Dziekoński, Lubelski, Nawrocki, Obidowicz, Rytowski i Sarnowski. Komedia ta dzięki świetnej grze artystów oraz beztroskiemu humorowi cieszy się niebywałym powodzeniem i osiągnie niewątpliwie rekordową ilość przedstawień.

Bilety do nabycia: od godz. 10 do 13 w Biurze Podróży „Orbis" Plac 11 Listopada, róg 3 Maja obok dworca. Od godz. 15 w kasie teatru.

Teatr w Katowicach

Niedziela, 2 kwietnia godz. 15.30 — „Dlaczego zaraz tragedia"; godz. 19.30 — „Syn Boży".
Poniedziałek 3 bm. godz. 19.30 — „Św. Jan Chrzciciel".
Wtorek 4 bm. godz. 20 — „Syn Boży".
Środa 5 bm. godz. 20 — „Syn Boży".
Czwartek, piątek i sobotę — teatr nieczynny.

Subskrypcja pożyczki przeciwlotniczej
w P.K.O. w KATOWICACH

PKO przyjmuje subskrypcję Pożyczki obrony przeciwlotniczej, załatwia bezpłatnie wszystkie czynności związane ze zgłoszeniami i wpłatami subskrybentów.

Konto czekowe w oddziale P.K.O. w Katowicach nr. 311.000 „Pożyczka Obrony Przeciwlotniczej Katowice".

Zachowanie i odnowienie zabytków
w woj. kieleckim

Kielecki urząd wojewódzki przeprowadzi w roku bież. kilka interesujących prac z zakresu konserwacji i restauracji zabytkowych budowli, w które obfituje ziemia kielecka.

Poza ogólną opieką nad zabytkami, specjalne prace podjęte będą: w Wachocku (zabezpieczenie i restauracja kościoła i klasztoru Cystersów z XII w.), w Jędrzejowie (restauracja kościoła pocysterskiego z XII w., przerobionego w wieku XVIII), w Siewierzu, w pow. zawierciańskim (restauracja kościoła cmentarnego z XII w.), w Koprzywnicy w pow. sandomierskim (odnowienie wnętrza przyklasztornego kościoła pocysterskiego św. Floriana), w Jerzmanowicach w pow. olkuskim (restauracja kaplicy ufundowanej dla upamiętnienia zwycięstwa króla Jana Sobieskiego pod Wiedniem), w Chęcinach pod Kielcami (zabezpieczenie ruin zamku z XIV w.), w Szydłowcu, obecnie pow. radomskim (zabezpieczenie ruin zamku), w Szydłowie w pow. stopnickim (restauracja kościoła gotyckiego z XIV w. oraz zabezpieczenie pierścienia murów obron.), w Chybicach w pow. iłżeckim (zabezpieczenie budowli gotyckiej z XIV w), na Świętym Krzyżu (restauracja wnętrza kościoła) i w in. miejscowościach.

Specjalnie opracowano plan ochrony przepięknych zabytków sandomierskich. Charakter zabytkowy „małego Krakowa" będzie całkowicie utrzymany, co przewiduje ukończony niedawno plan zabudowy Wielkiego Sandomierza. Zabytki Sandomierza cieszą się szczególnie troskliwą opieką urzędu wojewódzkiego. Również inne miasta o charakterze zabytkowym, jak Pińczów, Chęciny i in., będą terenem specjalnych prac konserwatorskich.

Należyta ochrona zabytków woj. kieleckiego wymaga właściwego stosunku do historycznych obiektów ze strony społeczeństwa, które niejednokrotnie nie docenia ich wartości i niszczy cenne szczątki starożytnych budowli, utrudniając tym pracę konserwatorską.

Dziś zbiórka
NA „ŚWIĘCONE" DLA BIEDNYCH DZIECI

Dzisiaj odbywać się będzie w Zagłębiu, podobnie jak w całej Polsce kwesta uliczna na „święcone" dla biednych dzieci.

Niech nikt nie odmówi kwestarzom i złoży choćby najskromniejszą ofiarę.

—oOo—

Odznaczeni
KRZYŻAMI ZASŁUGI

Za zasługi na polu pracy zawodowej został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi dr Bolesław Badzyński, lekarz z Sosnowca.

Za zasługi na polu pracy społecznej odznaczeni zostali Złotym Krzyżem Zasługi dr Kazimierz Suchodolski, lekarz z Sosnowca. Srebrnym Krzyżem Zasługi pp.: Fryderyk Bartonesz z Myszkowa, dr Adam Kazimierz Bilik z Sosnowca i Stanisław Malecki, nauczyciel państwowego gimnazjum w Sosnowcu; brązowym Krzyżem Zasługi odznaczona została p. Bronisława Rowińska z Sosnowca.

—oOo—

NOWY ZARZĄD DĄBROWSKIEGO TOW. PRAWIDŁOWEGO MYŚLISTWA. Na walnym zebraniu Dąbrowskiego Towarzystwa prawidłowego myślistwa w Dąbrowie, został wybrany nowy zarząd w składzie następującym: prezes — inż. T. Dobrzański, wiceprezes I — M. Klamczyński, wiceprezes II — skarbnik — Z. Około Kułak, sekretarz — P. Świętowski, łowczy — J. Paluchiewicz, podłowczy — J. Domagała, zastępca członka — S. Adamczyk; komisja rewizyjna pp.: A. Drabiński i S. Adamczyk.

TO BYŁO TAK:

Z takimi łatwo...

— Jesteście skończone łotry — rzekł książę burboński do swych rozmówców. — Nie dajcie mi zabić Jego Ekscelencji, choć mu się to słusznie należy...

— Ależ proszę bardzo — oświadczył hrabia de Monte Santo — proszę, ma go pan!

— Pardon — wtrącił się do rozmowy siedzący przy stole Jego Ekscelencja. — Powinienem również coś na ten temat powiedzieć. Przecież tu chodzi o moją skórę...

— Oczywiście — przyznał mu rację książę burboński — ale wydaje mi się to zupełnie bezcelowym. W tak ważnym momencie pańskiego życia, czyli w momencie śmierci, powinien pan milczeć i zachować zimną krew.

— Zupełnie się z panem zgadzam — przytaknął mu siedzący obok szpakowaty jegomość — i jako mąż stanu stwierdzam, że należy przystąpić do rzeczy natychmiast.

— Pan się myli — oburzył się książę burboński — powinniśmy wpierw posłuchać co powie hrabia de Monte Santo.

— Zabić można — rzekł hrabia — zgadzam się. Ale w jaki sposób?

— Gatunki śmierci są różne — rozważnie zauważył Jego Ekscelencja — można ofiarę poćwiartować, można zatruć gazem lub zamorzyć głodem...

— Zaraz — zastanowił się mąż stanu — wytworzyła się pewna nieścisłość. Mianowicie jestem zdezorientowany co do ofiary. Istotnie trudno mi dociec kogo będziemy właściwie ćwiartowali...

— To przecież jest zupełnie jasne — wykrzyknął hrabia — księcia burbońskiego!

— Jestem przeciw temu — spokojnie zaprotestował Jego Ekscelencja — z księciem burbońskim będzie ciężka sprawa, ponieważ jest bardzo gruby...

— Wobec tego zginie hrabia — oświadczył książę burboński.

— Jak się panowie na to zapatrują? — spytał hrabia, bacznie obserwując biesiadników.

— Zginąć komuś będzie trzeba prędzej czy później — zawyrokował książę — na to rady nie ma. Nie można tracić na prestiżu.

— I ja tak sądzę — poparł go mąż stanu.

— Wobec tego — rzekł Jego Ekscelencja — niech się pan porozumie w tej sprawie ze mną...

— No, panowie, dość zabawy w politykę — przerwał rozmowę stojący obok dozorca zakładu dla umysłowo chorych — proszę wyjść na spacer do ogrodu.

I wariaci jeden za drugim opuścili miejsce narady.

Z wariatami można sobie poradzić...

MILCIO

„ZAGŁĘBIE NAPRZÓD!"
„NIECH ŻYJE POLSKA!"

Staraniem Obozu Zjednoczenia Narodowego, Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych, dzisiaj w niedzielę, odbędą się dwa wielkie manifestacyjne zebrania w Sosnowcu i w Dąbrowie pod hasłem:

Zagłębie naprzód! — Niech żyje Polska!

Zebrania te będą manifestacją jedności społeczeństwa zagłębiowskiego w obliczu przeżywanych wypadków politycznych, gotowości świadczenia materialnego i osobistego na rzecz obrony Narodu, pełnego poparcia akcji związanej z subskrypcją Pożyczki Lotniczej.

Zebranie w Sosnowcu odbędzie się w Domu Społecznym o godz. 11-ej.

Zebranie w Dąbrowie odbędzie się w sali Resursy o godz. 11.30.

Organizatorzy zebrań manifestacyjnych pod hasłem: „Zagłębie naprzód — niech żyje Polska!" — apelują do całego polskiego patriotycznego społeczeństwa, aby wzięło udział w tych zebraniach, które mają dać wyraz siły i gotowości bojowej społeczeństwa zagłębiowskiego.

Katastrofa kolejowa w Strzemieszycach
11 wagonów rozbitych

W ub. piątek o godz. 17.30 wydarzyła się katastrofa kolejowa pod Strzemieszycami. Mianowicie wykoleił się pociąg towarowy jadący z Olkusza w kierunku Sosnowca.

Wskutek katastrofy uległo rozbiciu 11 wagonów, a dwaj kolejarze z obsługi pociągu zostali lekko ranni.

Wskutek katastrofy tor został zatarasowany, co spowodowało przerwę w komunikacji z Krakowem.

Po upływie sześciu godzin tor oczyszczono i przywrócono normalny ruch.

Przyczynę katastrofy bada specjalna komisja.

Depesza Federacji PZOO
DO P. MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO RYDZA

Zarząd Federacji PZOO wysłał wczoraj następującej treści depeszę do Naczelnego Wodza:

Do Pana Marszałka Polski
Edwarda Śmigłego Rydza
w Warszawie

Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny Zagłębia Dąbrowskiego melduje posłusznie swą bezgraniczną miłość żołnierską dla Pana Marszałka i oczekuje od Niego rozkazów.

Zarząd.

—oOo—

Poranek harcerski
W KINIE „ZAGŁĘBIE"

W niedzielę, dnia 2 bm. o godz. 11.30 przed południem odbędzie się w kinie „Zagłębie" Poranek harcerski dla dzieci młodzieży i starszych, w wykonaniu szkoły powszech. nr. 4 przy współudziale 42 Druż. Harc. im. B. Głowackiego z następującym programem: piosenki harcerskie, harmonijki ustne, orkiestra obozowa — inscenizacja, Tygodnik PAT., film: Pieśń jej matki.

Ceny miejsc: parter 25 gr., balkon 30 gr., miejsce w loży 54 gr.

O podniesie poziomu wytwórczości rzemieślniczej

Przemówienie p. wojewody Dziadosza w kieleckiej Izbie rzemieślniczej

W dniu 31 ub. m. odbyło się plenarne zebranie radców Kieleckiej Izby Rzemieślniczej. Zebranie Izby uświetnił swą obecnością wojewoda kielecki dr. Władysław Dziadosz, przybyły w towarzystwie delegata p. ministra przemysłu i handlu dla spraw Kieleckiej Izby Rzemieślniczej naczelnika Eugeniusza Zagrodzkiego.

P. wojewodę powitał gorącym przemówieniem, jako przedstawiciel Rządu — prezes Kiel. Izby p. Edward Balcer, deklarując w swym przemówieniu w imieniu 100 tysięcy rzemieślników Ziemi Kieleckiej — **pełną gotowość do największych ofiar na rzecz potęgi Armii i mocarstwowego stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.** Wyrazem tej gotowości rzemiosła jest w chwili obecnej zgłoszenie się w pierwszym szeregu na apel Rządu, ogłaszającego pożyczkę wewnętrzną na dozbrojenie lotnictwa.

Po powołaniu prezydium obrad zabrał głos p. wojewoda kielecki dr. Wł. Dziadosz. P. wojewoda nakreślił sytuację polityczną i gospodarczą Polski w chwili obecnej i stwierdził konieczność utrzymania w społeczeństwie pełnej wiary w słuszność poczynań Rządu w chwili obecnej. Przechodząc do spraw rzemieślniczych p. wojewoda wypowiedział swe uwagi o stanie obecnym rzemiosła, wzywając zebranych, jako samorząd gospodarczy, do podjęcia planowej akcji, zmierzającej do podniesienia poziomu wytwórczości rzemieślniczej, wytępienia niesumienności w wykonywaniu robót i wyzbywa się tych wad, które tkwią jeszcze w szeregach rzemieślniczych. To należy sobie postawić, jako zadanie naczelne.

P. wojewoda zaapelował o podniesienie w rzemiośle ambicyj odpowiednich do zadań jakie stoją przed rzemiosłem w chwili obecnej. Poruszył palące zagadnienie podniesienia poziomu moralności wśród szeregów rzemieślniczych, **żądając roztoczenia najtroskliwszej opieki nad młodzieżą rzemieślniczą.** Podniesienie zdrowotności młodego pokolenia rzemieślniczego, wychowanie fizyczne, opieka nad jej życiem, a w pierwszym rzędzie zdrowie moralne i wewnętrzny rygor życiowy — to przyszłość Polski i jej siła mocarstwowa. Rzemiosło, jako czynnik podstawowy akcji urbanizacji Polski — mówił p. wojewoda — musi sprostać zadaniom powyższym w pełni, a realizacja tych zadań należy do obowiązków czołowych działaczy samorządu gospodarczego rzemiosła.

Podniesienie i zracjonalizowanie gospodarki, uczenie się właściwego gospodarowania i budżetowania, stanowią naczelne potrzeby na odcinku gospodarczym. Samorząd rzemieślniczy musi mieć budżet wzorowy, oparty na zasadzie, że proporcja wydatków winna pozostawać w ścisłej zależności od ich słuszności w stosunku do całego budżetu. P. wojewoda podkreślił, że jedyną drogą do podniesienia poziomu rzemiosła polskiego jest **rygorystyczne stosowanie ograniczeń, które zamkną dostęp do szeregów rzemieślniczych o złej reputacji zawodowej i moralnej.**

Mistrz rzemieślniczy — stwierdził p. wojewoda — jako wychowawca ma swoje właściwe miejsce w rzemiośle i na nim ciąży największy odpowiedzialny obowiązek w wychowywaniu i nauczaniu rzemiosła przyszłych kadr rzemieślniczych. Obowiązkiem mistrza — mówił p. wojewoda — jest aby mistrz okazał uczniowi równie wiele serca jak własnemu dziecku.

Powracając do sprawy ofiarności rzemiosła na cel podniesienia obronności Polski, p. wojewoda zaznaczył, że obecne zawody wielkiego patriotyzmu całego społeczeństwa winny być przekute na stałe w wielki wysiłek narodu polskiego zarówno w czasie pokoju jak i w czasie wojny — w pracy wytrwałej i bezustannej dla dobra i potęgi Państwa.

Po przemówieniu p. wojewody dyrektor Izby mgr. Grzegorz Axentowicz zreferował wniosek zarządu Izby w sprawie akcji na rzecz obronności Armii. Rada jednomyślnie uchwaliła przeznaczenie 10.000 zł. na zakupienie obligacyj wewnętrznej pożyczki na dozbrojenie lotnictwa. Równocześnie Rada na wniosek zarządu Izby powołała do życia **Wojewódzki Komitet Rzemieślniczy Funduszu Obrony Narodowej,** którego zadaniem będzie zorganizowanie uczestnictwa rzemiosła w akcji subskrybowania pożyczki na dozbrojenie lotnictwa oraz skoordynowanie w ofiarności na FON., a to w związku z 25-leciem wskrzeszenia potężnej Armii polskiej przez Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Na prośbę Rady protektorat nad działalnością Komitetu objął p. **wojewoda kielecki dr. Władysław Dziadosz,** co zebrani przyjęli wśród serdecznych owacyj na cześć Armii i jej Wodza.

Opuszczającego salę obrad p. wojewodę kieleckiego, po przeszło godzinnym pobycie w Izbie Rzemieślniczej — zebrani radcowie i zarząd żegnali nad wyraz gorąco i serdecznie.

WĘGRY - POLSKA

Uzyskanie wspólnej granicy między Węgrami i Polską odbiło się szerokim echem w obu państwach. W ślad za zwiększonym zainteresowaniem sprawami politycznymi naszego miłego sąsiada, wzmogło się zainteresowanie dla jego spraw gospodarczych i możliwości pogłębienia wzajemnych stosunków handlowych. Dlatego też nie ulega wątpliwości, że stoisko Węgier na tegorocznych Targach Poznańskich będzie dla nas największą atrakcyjną.

Lecz nie tylko ze względu na zakto[?]lizowanie politycznych spraw węgierskich w Polsce, lecz przede wszystkim z uwagi na możliwości zanalizowania problematu gospodarczego zbliżenia Polski i Węgier drogą wymiany handlowej. Dotychczasowe ramy obrotów polsko-węgierskich są zbyt ciasne w stosunku do istotnych możliwości, jakie istnieją pod tym względem.

Nasz Prima Aprilis

We wczorajszym numerze „Kurjera Zachodniego" zamieściliśmy zgodnie z tradycją kilka wiadomości zmyślonych, prima aprilisowych.

Zapowiedź budowy luksusowego szaletu przyjęta została wprawdzie z uznaniem, jednakże ul. Małachowskiego — jako miejsce „upiassowania" szaletu budziła zastrzeżenia. O godz. 24 — zwolniliśmy pikieciarzy żydowskich sprzed poczty, wpędziliśmy do klatki dwa lwy chodzące samopas, dziś zaś odwołujemy wiadomość o rozłamie w PPS zagłębiowskiej. Pozostaje jeszcze p. Onufry Kajzer i jego perypetie ze „Sprawą Kajzera" w teatrze. Ale to prywatna sprawa...

Do rzędu wiadomości prima-aprilisowych należała również wiadomość o budowie Ratusza w Zawierciu.

CKM dla batalionu

OBRONY NARODOWEJ

Dąbrowsk. Przemysł Drucjany Klein Bracia S-ka w Dąbrowie ufundował ciężki karabin maszynowy wraz z zaprzęgiem dla batalionu Obrony Narodowej.

Przekazanie daru nastąpi wkrótce.

Z zarządu miejskiego

W SOSNOWCU

Na ostatnim posiedzeniu zarządu miejskiego w Sosnowcu rozpatrzono oferty na budowę ulic.

Na tym samym posiedzeniu zarząd miejski powziął uchwałę, aby przy zatwierdzaniu planów budowlanych stosować ulg. w opłatach przy zatwierdzaniu planów dotyczących budowy schronów.

Nadzwyczajne walne zebranie

KOŁA HARCERZY Z CZASÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ

Wzywamy wszystkich członków Koła do punktualnego i licznego przybycia na nadzwyczajne zebranie w dniu 6 bm. o godzinie 18 do zarządu miejskiego w Sosnowcu (Ratusz 1 piętro — sala Rady Miejskiej).

Porządek zebrania następujący: zagajenie; przemówienie odnośnie chwili obecnej d-ra adw. Mirosława Lipskiego; rezolucja i depesze; sprawy organizacyjne i wolne wnioski.

Na powyższe zebranie zapraszamy zarządy Kół i Gron z Dąbrowy i Czeladzi oraz członków tychże.

Zarząd Sosnowieckiego Koła Harcerzy z czasów Walk o Niepodległość.

Przed 3 Maja

W BĘDZINIE

W sali Rady miejskiej w Będzinie odbyło się zebranie organizacyjne Komitetu 3 Maja. Zebranie zagaił prezes Koła PMS p. Włodzimierz Miljanowicz, przewodniczył p. wiceprezydent Goc.

Delegat Głównego zarządu PMS w Warszawie mgr. Sędek wygłosił referat, obszernie omawiając rozwój PMS na kresach i jej działalność na polu krzewienia oświaty i kultury.

Na zebraniu wybrano prezydium Komitetu Daru Narodowego 3-go Maja w osobach: przewodniczący — prezydent mgr A. Izydorczyk, I wiceprzewodn. — ks. proboszcz M. Zawadzki, II wiceprzewodn. — p. Wł. Miljanowicz, skarbnik — p. Wieczorek, przewodniczący sekcji zbiórkowej — p. Miljanowicz, przewodniczący sekcj. technicznej — inż. Winter, przewodnicząca sekcji propagandowej — dr. W. Honiekowa.

Zjazd delegatów oddziałów

LIGI MORSKIEJ I KOLONIALNEJ

W dniu 2 bm. (w niedzielę) o godz. 11 rano, jako w drugim terminie w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Sosnowcu odbędzie się zwyczajny walny zjazd delegatów Oddziałów Ligi Morskiej i Kolonialnej Zagłębia Dąbrowskiego.

Porządek obrad: Hymn do Bałtyku odegra Orkiestra Ligi Morskiej i Kolonialnej „Oddział Hulczyński"; pieśni chóru Oddziału LMK „Deichsel"; wybór przewodniczącego zjazdu, sekretarzy i assesorów; odczytanie protokółu z ostatniego zwyczajnego zjazdu Obwodu LMK; sprawozdanie zarządu z działalności za rok 1938: ogólne, kasowe i komisji rewizyjnej; dyskusja nad sprawozdaniem; uchwalenie wniosków komisji rewizyjnej i wniosków zgłoszonych w terminie przez Oddziały; uchwalenie budżetu; wybory zarządu, wolne wnioski.

Rada miejska

W SOSNOWCU

Posiedzenie Rady miejskiej w Sosnowcu odbędzie się we wtorek, dnia 4 bm. o godz. 18.45.

Porządek obrad następujący: zaciągnięcie z Funduszu Pracy pożyczki w kwocie zł 85.000 w formie materiałów potrzebnych do robót wodociągowo kanalizacyjnych (drugie uchwalenie); zaciągnięcie z Funduszu Pracy pożyczki gotówkowej w kwocie zł 80.000 na rozbudowę wodociągów i kanalizacji (drugie uchwalenie); zaciągnięcie z Funduszu Pracy pożyczki w kwocie zł 215.780 w formie cementu i kamienia do budowy dróg (drugie uchwalenie); sprawa nabycia od Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich Sp. Akc. terenu o powierzchni 6 hektarów 6019.3 metr. kw. przy ul. Ostrogórskiej; sprawa nabycia od Towarzystwa „Polska Macierz Szkolna" terenu o powierzchni 1965 mtr kw.; wybór dwu członków komisji do ustalenia wartości majątku gminy m. Sosnowca.

× **PORANEK W KINIE „EDEN".** Dziś o godz. 11.30 w kinie „Eden" odbędzie się poranek z filmu „Alpejskie osły". Ceny miejsc: dla dzieci 0,25 gr., dla młodzieży 0,54 gr, dla dorosłych — 0,80 gr.

× **DYREKCJA PRYWATNEGO GIMNAZJUM MECHANICZNEGO W MACZKACH** podaje do wiadomości, że w niedzielę dnia 2 kwietnia br. o godz. 10 rano odbędzie się wywiadówka, na którą zaprasza rodziców.

Dyrekcja.

× **CHOROBY ZAKAŹNE W SOSNOWCU.** W ub. tygodniu zanotowano na terenie Sosnowca następujące przypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne: płonica 1, błonica 3, krztusiec 1, gruźlica 3 (1 zgon).

Nowy zarząd

KOMPANII LEGII INWALIDÓW WOJ. W SOSNOWCU

W tych dniach odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków Legii inwalidów wojennych W. P. Kompanii w Sosnowcu. Zebranie zagaił prezes mec. Lucjan Koenig. Przewodniczącym zebrania wybrano dr E. Maćkowa, na asesorów pp. Szczepańskiego i Śmigiela. Sprawozdanie z ogólnej działalności zdawał prezes L. Koenig, kasowe J. Krupa, komisji rewizyjnej sędzia J. Michalski.

Po sprawozdaniach i udzieleniu absolutorium ust. zarządowi dokonano wyboru władz Kompanii w następującym składzie: prezes — mec. L. Koenig, wiceprezes — J. Ogrodnik, członkowie: J. Krupa, P. Pełka, A. Albin, zastępcy: Stefan Strojniak i B. Gabała. Do komisji rewizyjnej zostali wybrani: przewodniczący — sędzia J. Michalski, członkowie: B. Szczepański i B. Sander; zastępcy: Śmigiel i Stradomski.

Zebranie odbyło się w obecności członka Rady Naczelnej Legii sędziego okręgowego p. Gielniowskiego.

W dowód położonych zasług na terenie Legii Inwalidów wojennych Wojsk Polskich, a szczególnie Kompanii w Sosnowcu walne zgromadzenie uchwaliło nadać tytuł honorowego prezesa Kompanii w Sosnowcu dr E. Mackowowi.

Walne zebranie oddziału

PZZPP. i H. R. P. w NIEMCACH

W ub. miątek odbyło się walne zebranie członków oddziału Polskiego Związku pracowników przemysłowych i handlowych R.P. w Niemcach pod przewodnictwem p. Smogarskiego B. Na wstępie uczczona została pamięć zmarłych współtowarzyszy pracy, po czym przystąpiono do części formalnej, jak odczytanie protokółu, sprawozdań i wyborów. Referat na temat akcji Związku o układy zbiorowe w górnictwie wygłosił sekretarz generalny Związku p. K. Ostrowski.

Na zakończenie uchwalono jednomyślnie bez dyskusji subskrybować Pożyczkę na obronę przeciwlotniczą, według norm ustalonych przez Centralną Komisję Porozumiewawczą Związków Pracowniczych, niezależnie od tego przeznaczono na ten cel z funduszów Oddziału zł 700.

Nadmienić wypada, że Oddział Związku w Niemcach zrzesza pracowników umysłowych Warszawskiego Towarzystwa i kop. „Dorota".

13 Towarzystw śpiewaczych

zrzeszonych w Okręgu Zagłębia Dąbrowskiego

W Dąbrowie odbyło się roczne zebranie delegatów Towarzystw Śpiewaczych Okręgu Zagłębia Dąbrowskiego.

Na zebranie przybyło 23 delegatów, reprezentujących 11 Towarzystw Śpiewaczych Okręgu z Zawiercia, Dąbrowy, Olkusza, Strzemieszyc, Będzina, Sosnowca i Grodźca.

Sprawozdanie z działalności zarządu Okręgu wykazało celowość istnienia tej organizacji, założonej zaledwie przed 2 laty, która w tak krótkim czasie swego istnienia zdołała zorganizować Tow. Śpiewacze i poprowadzić harmonijną współpracę pomiędzy wszystkimi Towarzystwami, których obecnie 13 jest zrzeszonych w Okręgu.

Jak wynika ze sprawozdań Tow. zrzeszonych w Okręgu, liczba chórów męskich wynosi 5 i mieszanych 8. Ogólna liczba członków czynnych wynosi 492, liczba członków wspierających — 860. Liczba opracowanych utworów wynosi 184, w której to liczbie poszczególne Tow. opracowały od 8 do 25 utworów. Tow. te brały udział w najrozmaitszych akademiach i imprezach urządzanych bądź to przez swoje organizacje, bądź też były zaproszone przez inne. Sprawozdanie kasowe wykazuje po stronie dochodów sumę 24.978 zł., zaś po stronie rozchodów sumę 21.248 zł. Niektóre Towarzystwa otrzymują subwencje, które łącznie wynoszą 3180 zł.

Po sprawozdaniach i udzieleniu zarządowi absolutorium wybrano nowy zarząd w osobach pp.: Stanisław Pasierbiński — prezes, Paweł Wachelko — I wiceprezes, Karol Cichoń — II wiceprezes, Włodz. Kudasiewicz — sekretarz, Wacław Kwaśniak — skarbnik Wiktor Koralewski — gospodarz. Stanisław Świerał, Bolesław Wojkowski i Wacław Derlatko — członkowie zarządu.

Zjazd Okręgowy, jaki się odbył w czerwcu roku ub. w Dąbrowie był wielkim świętem śpiewactwa zagłębiowskiego i zgromadził 9 Tow. 320 śpiewaków, którzy wykonali koncert połączonych chórów pod dyr. p. Karola Gozikowskiego i Jana Godeckiego. Obecnie Okręg organizuje chór reprezentacyjny, złożony ze śpiewaków wszystkich Towarzystw Okręgu, który w liczbie około 90 osób ma wyjechać w maju b. roku do Wilna na odbywający się tam Zjazd Śpiewaczy.

W czerwcu roku bież. odbędzie się w Sosnowcu zjazd okręgowy Tow. śpiewaczych, którego program jest obecnie na warsztacie. Program ten obejmie około 16 utworów kompozytorów polskich i będzie wykonany przez połączone chóry mieszane i męskie z towarzyszeniem orkiestry.

Popisy poszczególnych chórów na zjeździe oraz konkursy zostały w Okręgu całkowicie zaniechane z uwagi na to, że takie właśnie popisy niejednokrotnie zamiast podnosić poziom artystyczny śpiewactwa wytwarzają „kwasy" tak niepożądane we wspólnej pracy nad rozpowszechnianiem kultury śpiewaczej wśród jak najszerszego społeczeństwa.

Okręg posiada własne „Hasło", do którego muzykę i słowa skomponował dyrygent okręgowy prof. Karol Guzikowski.

„Towarzyski" skandal w „Gdyni"

Niemiła przygoda podczas libacji

Restauracja „Gdynia" przy ul. Ludwika Mierosławskiego w Sosnowcu była widownią „towarzyskiego" skandalu, którego finał rozegrał się obecnie w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu.

W lokalu tym zabawiało się grono znajomych, wśród których znajdowali się dwaj mieszkańcy Sielca, **Karol Klamiński** (ul. Krasińskiego) i **Stanisława Koziara** (ul. Tatrzańska). W pewnym momencie, kiedy zabawa osiągnęła punkt kulminacyjny, Klamiński stwierdził, iż **został okradziony**. Przepadło mu z kieszeni 70 złotych.

Rzucone podejrzenie na Koziarę, jako sprawczynię kradzieży, okazało się słuszne, w związku z czym skompromitowana niewiasta zasiadła na ławie oskarżonych.

Skazana została na trzy miesiące bez względnego aresztu.

Pomocnik krawiecki

OKRADAŁ SWEGO CHLEBODAWCĘ

U krawca Jakuba Gawrona w Sosnowcu (Brynicka 7) pracował w charakterze pomocnika 18-letni Zbigniew Zwadło (Sosnowiec, Zielona 8). Po krótkim pobycie Zwadły w zakładzie krawieckim, mistrz Gawron zauważył brak różnych części ubrania i dodatków krawieckich, które systematycznie mu ginęły.

Krótkie śledztwo wśród czeladzi ujawniło złodzieja, którym okazał się Zwadło. Okradał on chlebodawcę, a pieniądze, uzyskane ze sprzedaży skradzionych rzeczy przegrywał w karty, lub trwonił na wyjazdy poza Sosnowiec.

Wykolejony chłopiec stanął przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu, który wymierzył mu 5 miesięcy aresztu z zawieszeniem wykonania kary na lat 5.

—oOo—

× **ŚMIGUSÓWKA HARCERSKA.** — Koło Przyjaciół przy 8 Zagł. Drużynie Harcerzy im. T. Kościuszki w Sosnowcu, urządza w drugi dzień Świąt Wielkiej Nocy t.j. dnia 10 bm. w sali Domu Społecznego przy ul. Żytniej 10 tradycyjną śmigusówkę, chcąc w ten sposób dać możność młodzieży zagłębiowskiej spędzenia kilku chwil w miłym nastroju świątecznym — Kawalerowie przyjdą bez konewek, gdyż w moc przeróżnego rodzaju wód kolońskich i perfum, będzie można zaopatrzyć się na miejscu. Bliższe szczegóły w rozesłanych zaproszeniach

× **ZEBRANIE „RODZINY WOJSKOWEJ" W BĘDZINIE.** W dniu 15 bm. odbędzie się walne zebranie Stow. „Rodzina Wojskowa" Koło Będzin.

× **WYWIADÓWKA W LICEUM HANDLOWYM.** W państwowym Liceum handlowym w Sosnowcu, ul. Orla 18 odbędzie się dziś t.j. 2 bm. wywiadówka okresowa o godz. 10.

× **ZARZĄD ZWIĄZKU B. OCHOTNIKÓW WOJENNYCH A. P. ODDZIAŁ W DĄBROWIE** wzywa członków na nadzwyczajne zebranie, które odbędzie się w lokalu własnym przy ul. 3 Maja 4, w dniu 3 bm. o godz. 19. Sprawy ważne; przybycie obowiązkowe.

Niepoprawny kieszonkowiec

Z SOSNOWCA

Na dworcu kolejowym w Katowicach 31 ub. m. przytrzymano niejakiego Mieczysława Dychalskiego z Sosnowca (ul. Żytnia 16) za kradzież kieszonkową na szkodę Augustyna Bubalj z Piotrowic.

Przy tej sposobności policja stwierdziła, że znajduje się on pod nadzorem policji i że nie wolno mu było oddalać się z Sosnowca.

Odstawiono go do dyspozycji władz sądowych.

SPORT

O kulturę sportową na boiskach

Głos obwodowego komendanta PW i WF

Te kilka słów kieruję przed startem drużyn do piłkarzy i zwolenników piłkarstwa z terenu Zagłębia. Czynię to z urzędu jako Obwodowy Komendant Przysposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego i jako delegat kierownika Rejonu WF i PW 23 DP.

Z dniem 2.IV. br. rozpoczyna się oficjalnie sezon piłkarski. Piłka nożna, jako tak zwany „sport mocny" ma w Polsce, jeśli chodzi o sporty w ogóle najwięcej zwolenników. Zrzeszonych bowiem piłkarzy czynnych w Polskim Związku Piłki Nożnej mamy 112287. Jest to oczywiście „mucha" w stosunku do piłkarstwa angielskiego, gdzie na przykład w samym tylko Liverpoolu, uprawia czynnie piłkę nożną 6 proc. ludności. Na naszym Śląsku wraz z Zaolziem — piłkarze stanowią 2 proc. ludności. Jeżeli dodamy do tego ilość zwolenników, którzy przychodzą na wszystkie imprezy piłkarskie w całej Polsce — to otrzymamy cyfrę z sześcioma zerami.

A więc słuchajcie Piłkarze. **Chcemy wprowadzić i podnieść kulturę sportową na boiskach.**

Wszystkie zawody piłkarskie są walką dwóch przeciwników. Celem tej walki jest zwycięstwo. Chodzi tylko o to, żeby droga do zwycięstwa była prosta, a walka o zwycięstwo była rycerska, szlachetna, męska nie brutalna, a nerwy- mocne i zdrowe. Wszystkie prawie bójki na boiskach są wynikiem słabych nerwów zawodników, kibiców, a nierzadko sędziów.

Drużyny o słabych nerwach, przygotowane najstaranniej nawet do zawodów z reguły przegrywają. Wystarczy, gdy przeciwnik strzeli jedną bramkę, drużyna taka łamie się zaraz, upada na duchu, traci chęć do walki i do zwycięstwa. Nierzadko zdarza się tak, że pierwsza bramka decyduje o zwycięstwie.

Mamy wiele drużyn o twardych nerwach i charakterach, które nie zrażają się chwilową klęską, a odwrotnie wierząc w zwycięstwo walczą do końca. Idzie więc o to, aby kluby kształtowały również i charaktery.

Najtrudniej jest naturalnie ładnie przegrać. **Ładnie wygrać jest łatwiej. Jak się przegrywa ładnie, pokazali nam w 1936 roku Japończycy na meczu hokejowym z Polską w Katowicach. Przegrali 8:0 Tyle Japończycy umieli sobie powiedzieć po meczu: wygrała drużyna lepsza** i z uśmiechem zeszli z tafli.

Kiedy przegrywamy, nie składajmy winy na sędziego, wierzmy przede wszystkim w własne siły, wierzmy, że sędzia prowadzi zawody według własnego sumienia, które mu nie pozwoli skrzywdzić drużyn, wierzmy również w szczęście, które potrafi się uśmiechnąć nawet do Kubusia Fatalisty, jeżeli nie będziemy już mogli sobie powiedzieć: wygrała drużyna lepsza.

Po klęskach wyciągajmy wnioski, uczmy się grać od drużyn lepszych i usuwajmy przyczyny przegranych. Kochajmy barwy swych klubów, w czasie gry nie bądźmy egoistami i miejmy zaufanie do wszystkich jednakowo swoich zawodników.

Kiedy jesteśmy na boisku, uważajmy się za żołnierza w służbie i pamiętajmy, że patrzą na nas wszyscy ci, którzy przyszli zobaczyć piękną grę. Na brutalność i nietakt w grze odpowiemy grzecznością, skromnością i taktem. Walczmy do ostatniego tchu, ale po rycersku pięknie i szlachetnie.

Parę słów należy się również P. T. Publiczności, która przychodzi na zawody piłkarskie.

Większa część naszych zawodników przychodzi na zawody z minami znudzonych lordów, mimo, że są to rdzenni Sarmaci, w wieku od 16 do 50 lat. A jednak musimy pamiętać, że niewspółmiernie nawet słabe drużyny, biją często potentatów piłkarskich na swych właśnie boiskach i przy swojej publiczności. Stąd wniosek: **że swojej drużynie winna jest „coś" własna publiczność.** Pociągi popularne, wiozące tysiące Krakowjaków lub Ślązaków na mecze swych drużyn, mają tutaj swoją wymowę.

Trzeba umieć ocenić piękną i lepszą grę, mimo, że własna drużyna dostaje lanie, trzeba również wierzyć, że sędzia chce wszystko jak najsumienniej wykonać. Hamować temperamenty wybuchowe.

Poza tym musimy pamiętać, że zapłacony bilet na zawody nie upoważnia nas, do stania przypuśćmy na głowie, bo tam tylko piszą: Palić nie wolno, a więc wszystko inne z biletem wolno.

Jeżeli będziemy pamiętali wszyscy o tych drobnych rzeczach i przypomnali tym, którzy o nich zapomnieli, to dojdziemy szybko do tego, że wszystkie nasze imprezy sportowe będą wyglądały tak pięknie, jak zawody piłkarskie w Katowicach: Polska i Jugosławia.

Troskę o podniesienie kultury sportowej powierzam wszystkim placówkom pracującym na polu wychowania fizycznego i wzywam do solidarnej w tym kierunku pracy.

JAN KOMANDER
kapitan piechoty

Audycje dla dzieci i młodzieży

OD DN. 2 DO 8 BM.

Niedziela — dn. 2 bm. 14.40 — Wszystkiego po trochu" — audycja dla dzieci.

Niedziela — dn. 2 bm. 11.00 — Audycja dla szkół: „Jak strumień zamienił się w rzekę" — pogadanka W Jastrzębskiej. Z historii tej dowiecie się o dziejach strumyka, który narodził się w gór-ach z małego płatka śniegu, stopionego przez słońce. Płynąc w dół łączył si ęz innymi strumykami, stał się rwącym potokiem górskim, w końcu przeobraził się w rzekę i dążył ku morzu. W wszystkich fazach swojego rozwoju starał się być pożytecznym ludziom, zwierzętom i roślinom.

Poniedziałek — dn. 3 bm. 13.30 — „Chopin" — audycja dla gimnazjów, w której dzieci usłyszą ballady, kołysanki i etjudy w wykonaniu Henryka Sztompki.

Poniedziałek dn. 3 bm. 15.00 — „Mit grecki: Chimera". Polskie Radjo nadaje od kilku tygodni cykl mitów greckich z ilustracją muzyczną. Audycje te zaznajamiające dzieci z herojami greckimi i ich bohaterskimi czynami, cieszą się wśród najmłodszych radiosłuchaczy wielkim zainteresowaniem.

Wtorek — dn. 4 bm. 11.00 — Audycja dla szkół: „Legenda o glinianych dzbanach i glinianych ptaszkach Pana Jezusa" w-g M. Dynowskiej w radiofonizacji H. Tyniemieckiej.

Wtorek — dn. 4 bm. 15.00—„Mój kucharz" — opowiadanie J. Grabowskiego da dzieci.

Środa — dn. 5 bm. 15.00 — Audycja dla dzieci: „Nasz koncert" W ramach tego koncertu dla młodzieży nadaje tym razem Rozgłośnia Krakowska piosenki dziecięce St. Colonna-Walewskiego. Teksty do nich napisał. znana autorka wielu pięknych książek dla młodzieży — Zofia Rohoszówna. Był to jej ostatni dar dla dzieci, które tak serdecznie ukochała i którym poświęciła całą swą pracę twórczą i każdą niemal myśl.

Czwartek — dn. 6 bm. 15.z0 — Rozmowa technika z młodzieżą.

Piątek — dn. 7 bm. 15.z0 — „Jałmużna" i „M..ka" — dwie legendy Kazimierza Konarskiego, audycja dla młodzieży.

Sobota — dn. 8 bm. 15.00 — Teatr Wyobraźni nadaje słuchowisko pt. „Płomyk" w-g Selmy Lagerlof

OFIARY

Zamiast kwiatów na grób ś. p. Henryka Kwiatkowskiego na Fundusz Obrony Narodowej zł 30.— (trzydzieści) składa Stowarzyszenie Techników.

Zamiast wieńca na grób ś.p. Henryka Kwiatkowskiego składam na Fundusz Obrony Narodowej zł 10.— Szuster.

Z inicjatywy Koła LOPP przy Fabryce L. Zieleniewski i Fitzner Gamper w Dąbrowie Górniczej, pracownicy umysłowi i fizyczni przekazali bezpośrednio kwotę zł 2.837.— na dozbrojenie lotnicze armii. Niezależnie od tego, wszyscy pracownicy wymienionej firmy subskrybować będą pożyczkę lotniczą.

Nie słowa, lecz czyn!

Społeczeństwo olkuskie daje dziś wyraz swej ofiarności

Pod przewodnictwem starosty powiatowego mgr. Mędali, odbyło się onegdaj w Olkuszu liczne zebranie przedstawicieli wszystkich warstw społeczeństwa olkuskiego.

Z uwagi na nieustające zbrojenia i stale wzmagające się prądy rewizyjno odwetowe, godzące w wolność, byt i istnienia naszego państwa, zebrani oświadczyli, że społeczeństwo pow. olkuskiego gotowe jest do wszelkich ofiar na rzecz armii.

Dzisiaj, t. j. 2 bm. w sali PCK w Olkuszu (plac Marszałka Piłsudskiego) od godz. 11 — do 13-ej będą przyjmowane **ofiary na rzecz FON** od wszystkich obywateli m. Olkusza, bez różnicy stanu, przekonań i wyznania. Ofiarodawcy wpisywać się będą do specjalnej księgi pamiątkowej.

Ofiarne zawsze społeczeństwo olkuskie i tym razem nie zawiedzie!

Na czele powiatowego obywatelskiego komitetu zbiórki na FON, stanął starosta mgr. Mędala.

KRONIKA OLKUSZA

Subskrypcja pożyczki lotniczej

I OBCHÓD ŚWIĘTA NARODOWEGO

W Olkuszu powstał powiatowy komitet subskrypcji pożyczki lotniczej, oraz obchodu święta 3-go maja. Na czele obydwóch komitetów stanął starosta powiatowy mgr. Mędala.

Techniczną stronę obchodu święta narodowego objęło Koło PMS, które opracuje program obchodu.

„ORZEŁ" — Nieustraszona załoga.

KRONIKA ZAWIERCIA

Manifestacyjne zebranie

OZN W ZAWIERCIU

Dziś, t.j. w niedzielę dnia 2 bm. w sali Domu Ludowego AZ w Zawierciu o godz. 16 odbędzie się wielkie manifestacyjne zebranie Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Subskrypcja pożyczki

W KKO W ZAWIERCIU

KKO w Zawierciu oddała cały swój aparat do prac związanych z subskrypcją pow. pożyczki jak również, subskrybowała w dniu 29 ub. zł 20.000, a pracownicy KKO oprocentowali się na rzecz FON w wysokości 4% od poborów.

Suma zebrana od poborów za m-c kwiecień wyniosła zł 153.25 i została wpłacona na r-k FON.

—oOo—

× **NA SZKOLENIE INSTRUKTORÓW HARCERSKICH.** Wydział powiatowy w Zawierciu na ostatnim swoim posiedzeniu uchwalił przekazać obwodowi ZHP w Zawierciu: hufcom żeńskiemu i męskiemu oraz hufcowi żeńskiemu w szkołach zł 600 na przeszkolenie instruktorów.

× **SPRZĘT PRZECIWGAZOWY.** Zarząd Obwodu Powiatowego LOPP w Zawierciu zawiadamia, że sprzęt przeciwgazowy, materiał do uszczelniania, papier czarny na zasłony do okiene, klamry, opaski i broszury jest do nabycia w składnicy Obwodu Powiatowego LOPP w Zawierciu, ul. Słowackiego 10-a.

× **NA FON.** W dniu 30 ub. m. w lokalu gimnazjum kupieckiego w Zawierciu, odbyło się zebranie zarządu Koła Rodzicielskiego pod przewodnictwem prezesa Koła p. Bronisława Zawadzkieego, na którym jednogłośnie uchwalono przeznaczyć zł 250 na FON.

PROGRAM RADIOWY

NIEDZIELA, 2.IV.

6.15 Surmy śląskie 6.30 Koncert poranny 8.15 Audycja dla wsi 8.45 „Higiena bezpieczeństwa pracy na wsi" — pogadanka 8.55 Motywy ludowe w wykonaniu Polskiej Kapeli Ludowej 9.05 „Bezrobotny pjese podanie" — pogadanka 11.00 Muzyka z płyt 11.45 Przegląd czasopism 11.57 Sygnał czasu 12.03 Poranek symfoniczny 13.00 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego 13.05 Przegląd kulturalny 13.15 „Czary wiosny" — muzyka obiadowa 14.40 „Co słychać na Śląsku?" 14.50 „Popołudnie śląskiego rolnika" 15.30 Audycja dla wsi 16.30 Konferencja wielkopostna 16.45 Liryczne nastroje — koncert 17.15 „Żywy Bóg (cz. I.): „Hosanna" — słuchowisko 18.00 Koncert Polskiej Muzyki Religijnej 18.50 Chwila Biura Studiów 19.00 „Powitanie wiosny" — wiązanka melodii ludowych 19.30 „W niedziela przy żelaźnicku" 20.00 Wiadomości sportowe 20.13 Audycje informacyjne 21.20 Muzyka lekka 22.10 „Niech przyjaciele moi w nocy -się zgromadzą..." — wspominki w 90-tą rocznicę śmierci Juljusza Słowackiego

Zapisz się na członka

P. M. S.

SYNDYK OSTATECZNY

Masy Upadłości Spółdzielczego Banku Zagłębia w Sosnowcu zawiadamia wierzycieli tegoż Banku, iż został sporządzony siódmy plan częściowego podziału funduszów masy upadłości według którego przypada wierzycielom do wypłaty 1% wierzytelności bez odsetek.

Po odbiór należności winni zgłaszać się wierzyciele do lokalu Banku Zagłębia, ul. Małachowskiego 9 w Sosnowcu od dnia 3 kwietnia 1939 r. w godzinach od 9—13.

1373 Dr JULIUSZ BRAUN, Adwokat.

ZARZĄD ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWO - BUDOWLANYCH
„DZWIGNIA"
S. A. W SOSNOWCU

podaje do wiadomości PP. Akcjonarjuszów, że

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

odbędzie się w niedzielę dnia 23 kwietnia 1939 r. o godzinie 16-tej w lokalu Spółki przy ul. Swobodnej L. 8 w Sosnowcu, z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego. 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1938 rok. 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, oraz rach. Strat i Zysków za rok operacyjny 1938, dokonanie podziału zysków i udzielenie pokwitowań Zarządowi i Komisji Rewizyjnej. 4) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1939 r. 5) Upoważnienie Zarządu do ewentualnego kupna, sprzedaży lub wydzierżawienia. 6) Wybór Komisji Rewizyjnej i Członków Zarządu na miejsce ustępujących, oraz ustalenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 7) zmiana dotychczasowego Statutu a mianowicie: w § 1 zamiast słów „nadal istnieć będzie pod tą samą firmą" wprowadza się — „poczynając od roku 1939 istnieć będzie pod firmą Zakłady Przemysłowe „Dźwignia" Spółka Akcyjna w Sosnowcu; w § 2 po słowach „prawa obowiązującego" dodaje się — „przemianowanych w 1939 roku na Zakłady Przemysłowe „Dźwignia" Spółka Akcyjna w Sosnowcu; w § 6 zamiast „art. od 115 do 121 względnie od 122 do 125 prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39-1928 poz. 383)" wprowadza się art. „od 433 do 439 względnie od 440 do 448 Kodeksu Handlowego (Dz. Ust. 57-1934 poz. 502)"; w § 12 zamiast „art. 54 i 55 prawa o spółkach akcyjnych" wprowadza się „art. 394 i 395 Kodeksu Handlowego"; w § 14 zamiast „art. 56 i 57 prawa o spółkach akcyjnych" wprowadza się „art. 396 i 397 Kodeksu Handlowego", zamiast „art. 58 prawa o spółkach akcyjnych" wprowadza się „art. 398 Kodeksu Handlowego; w § 24 zamiast „art. 69 prawa o spółkach akcyjnych" wprowadza się „art. 409 Kodeksu Handlowego" i zamiast „art. 116 prawa o spółkach akcyjnych" wprowadza się „art. 485 Kodeksu Handlowego"; w § 29 zamiast „z pięciu do dziesięciu" wprowadza się „z trzech do pięciu"; §§ Statutu 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 13 oraz od 15 do 23, 25, 26, 27, 28 i od 30 do 47 włącznie pozostają niezmienione, oraz zatwierdzenie Statutu Spółki w nowym brzmieniu. 8) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu winni, stosownie do § 18 Statutu Spółki złożyć Zarządowi swoje akcje lub dowody banku na ich posiadanie co najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem. Wolne wnioski będą rozpatrywane o ile zostaną przedstawione na piśmie Zarządowi najpóźniej do 14-tu dni przed Walnym Zgromadzeniem. 1336

ZAWIADOMIENIE

ZARZĄD SPÓŁDZIELNI KREDYTOWEJ Zagłębia Dąbrowskiego z ogr. odp. w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 14 zawiadamia, że w dniu 23 kwietnia 1939 r. (niedziela) o godz. 2 p. p. w pierwszym terminie, a o godz. 3 p. p. w drugim terminie w sali Polskiego Związku Zawodowego Pracowników P. i H. w Sosnowcu, przy ul. Sienkiewicza 17a odbędzie się doroczne

ZWYCZAJNE SPRAWOZDAWCZE
WALNE ZGROMADZENIE
CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI

z następującym porządkiem dziennym:
1) Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2) Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zebrania.
3) Sprawozdanie Zarządu, bilans oraz rachunek strat i zysków za rok 1938.
4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i odczytanie protokółu z rewizji.
5) Przyjęcie bilansu i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
6) Podział nadwyżki.
7) Ustalenie budżetu na rok 1939.
8) Wybór 4 członków do Rady Nadzorczej i 1 na zastępstwo.
9) Ustalenie granic najwyższego kredytu, jaki może być przez władze Spółdzielni zaciągnięty.
10) Ustalenie granic najwyższego kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi.
11) Wolne wnioski bez uchwał.

Sprawozdawcze Walne Zgromadzenie obradować będzie nad sprawami powyżej zamieszczonego porządku obrad i prawomocne będzie do przeprowadzenia uchwał w tych sprawach, a w drugim terminie bez względu na ilość obecnych na zebraniu członków Spółdzielni. 1387

Prawomocność uchwał Walnego Zgromadzenia będzie obowiązywać wszystkich członków zarówno obecnych jak i nieobecnych.

Zarząd Spółdzielni Kredytowej
Zagł. Dąbr. z ogr. odp. w Sosnowcu

TECHNIK - MECHANIK

poszukiwany do fabryki chemicznej dla prowadzenia warsztatu naprawczego i urządzeń energetycznych. Wymagane: ukończenie conajmniej średniej szkoły zawodowej, kilkuletnia praktyka w większych zakładach, samodzielność, łatwa orientacja, wiek nie wyżej lat 45, narodowość polska. Krótki życiorys, odpisy świadectw oraz adresy osób mogących udzielić referencji nadesłać należy do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, ul. Marszałkowska 115 pod: „Przemysł Chemiczny". 1104

DROBNE OGŁOSZENIA

Lokale

RÓŻNE
mieszkania, kawalerki, sklepy wynajmujemy. Biuro „ORZ" Kilińskiego 1 135

POKÓJ
umeblowany dla inteligentnego pana z łazienką. Wiadomość: Administracja. 1360

3 POKOJOWE
mieszkanie z indywidualnym centralnym grzewaniem do wynajęcia, Reymonta 2

2 POKOJE
kuchnia, przedpokój wszelkie wygody do wynajęcia. Pogoń, Żytnia 1-a, przy Reymonta 121

MAŁY POKOIK
umeblowany przy rodzinie 12 zł miesięcznie Kręta 16 (Wawel) gospodarz. 1364

MIESZKANIE
2 pokoje z kuchnią i balkonem I piętro od 1 maja do wynajęcia. Swobodna 4. 1371

SKLEPY
do wynajęcia centrum Będzina. Wiadomość: Będzin, Modrzejowska , gospodarz. 1368

4 i 5 POKOI
wszelkimi wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 8.

SKLEPY
pokój na biuro na parterze do wynajęcia. Sosnowiec, 3 Maja 31. 1372

3 POKOJE
z kuchnią, wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 46.

Nauka i wychowanie

GRONO
pedagogów przygotowuje do I klasy gimnazjów i szkół zawodowych. Zapisy codziennie od 17—21. ul. Jasna 26. 478

KONCESJONOWANE KURSY
pisania na maszynach czynne codziennie. — Wpisy i informacje w Księgarni „Polonia". Sosnowiec, Hale „Rozwoju". Tel. 6-15-36.

Gołąb pocztowy

PRZENIÓSŁ KANARKA.

Po raz pierwszy użyto niedawno gołębia pocztowego dla przeniesienia żywego ładunku w postaci kanarka, umieszczonego na grzbiecie gołębia w specjalnie w tym celu skonstruowanej metalowej rurce. „Transport" kanarka odbył się na czterdziesto kilometrowej trasie z miejscowości znanej z hodowli kanarków Elizabeth w stanie New Jork do jednego ze szpitali w Radjo City. O kanarka tego prosił jeden z chorych, wielki miłośnik ptaków.

Słuszna rada

W Sunderland w Anglii toczył się niedawno ciekawy proces o odszkodowanie. Rodzice 12-letniej dziewczynki domagali się od miejscowego fryzjera odszkodowania w sumie 15 funtów szterlingów za zniszczenie włosów przy robieniu trwałej ondulacji. Sędzia oddalił jednak skargę, oświadczając, że 12-letnia dziewczynka powinna pilnować nauki, a nie troszczyć się o ondulację swej główki.

DROBNE OGŁOSZENIA

Kupno i sprzedaż

SZCZOTKI WĘGLOWE do silników elektrycznych dostarcza: Technoprodukt, Katowice, Mielęckiego 8. 844

PLAC lub rozpoczętą budowę kupię centrum Sosnowca. Pośrednicy wyłączeni. — Oferty „budowlany" Administracja „Kurjera". 1247

FARBY

lakiery, pokosty, nitropolitura, kleje stolarskie, pasty do podłóg, poleca najtaniej: Skład Farb i Lakierów „Columbia" — właśc. E. Maślag, Sosnowiec, Mościckiego — Hale Rozwoju. Tel. 612-87.

Porcelanę

szkło, nakrycia nierdzewne i sprzęty kuchenne poleca CZESŁAW KUCIŃSKI Sosnowiec, Warszawska 2. 1071

BETONIARKI dźwigi, japonki, dostarcza: Technoprodukt, Katowice, Mielęckiego 8. 845

Zawiadamiam

Szan. Klientelę, że otworzyłem Salon Obuwia Sosnowiec, przy ulicy Pierackiego 1. J. Marchwiarz

ŚLUSARSKO-kowalskie narzędzia kupię. Zgłoszenia: Dąbrowa Górn. Skrzynka pocztowa 125.

PANTOFLE

i czapeczki zakopiańskie pięknie wykonane w dużym wyborze poleca sklep galanterii damskiej, męskiej i dziecinnej Jan'ny Kochanowiczówny, Sosnowiec, Modrzejowska 30, Hale Rozwoju. 1163

SIATKI ogrodzeniowe z drutu ocynkowanego i zwykłego, kompletne ogrodzenia, poleca: „Linodrut", Sosnowiec, Lipowa 12, Tel. 625-06. 974

MEBLE

DZIŚ OTWARTE

Kompletne pokoje, sztuki pojedyncze, Tapczany, otomany, Kluby, Kanadyjskie fotele, Saloniki, Wykonanie solidne i gwarantowane poleca na długoterminowe spłaty

J. TOMCZYK

Sosnowiec, Sklep główny Pierackiego 1 i 1 Maja 14. Telefony: 62-367 i 63-105. Firma egzystuje od 1910 roku. Filji na Nowopogońskiej nie posiadam. 1084

KARBID

kwas solny (chem. czysty), kwas azotowy, saletrę sodową i inne produkty Chorzowa i Mościc dostarcza z własnego składu również na telefoniczne zamówienia E. Dreger i S-ka, Sosnowiec, ul. Rybna 8, telefon Nr 61457. 885

KUPIĘ nowy dom w Sosnowcu długoterminowy dług dopłata 25 tys. Oferty „Ulgi podatkowe" Administracja „Kurjera". 1249

KSIĄŻKI Bibliotekę i pojedyncze książki zakupuje tylko od dorosłych Księgarnia „Polonja" Sosnowiec, Hale „Rozwoju" Tel. 6-15-36. 1368

TAPCZANY

higjeniczne automatyczne otwierane, otomany nowoczesne, fotele klubowe, krzesła, kozetki, materace, oraz przeróbki.

MEBLE:

sypialnie, gabinety oraz sztuki pojedyncze gotowe i na zamówienia. Ceny konkurencyjne. Dogodne warunki spłaty — poleca zakład tapicerski F. Flak, Sosnowiec, Orla 15, tel. 61269. 490

WAPNO

w bryłach — z pieca Hoffmanowskiego oraz wapno lasowane znane ze swej dobroci — poleca Zakłady Wapienne Józef Paluśiński, Sosnowiec — Środula, tel. 62267. 899

PERFUMY

wody kwiatowe i kolońskie, Śmigusówki, Rozpylacze, Farby Lakiery, Pędzle poleca najtaniej Skład Apteczny „UNITAS" SOSNOWIEC, Piłsudskiego 26 (za tunelem)

OBUWIE dziecinne, lakierki i brązowe posiadam na składzie, oraz przyjmuję wszelkie obstalunki i reperacje. Sosnowiec, Czysta 9, Kowalski. — 1355

PSY Bernardyny dwóch miesięczne sprzedam (Suka bardzo zła). Ząbkowice. Rzeźnia. 1251

BERNARDYNY szczenięta, ładne, do sprzedania. Klupeia, Będzin, Siemońska 50. 1362

LINOLEUM

ceraty, chodniki, wycieraczki, szczotki, pędzle, meble koszykowe, łóżka polowe i art. gospodarstwa domowego poleca:

Lucjan Styblińksi SOSNOWIEC, 3 Maja 30, tel. 61700 Ceny niskie. 21

KUPIĘ DOM w dobrym stanie do 18.000 zł. Zgłoszenia do Administracji „Kurjera" Sosnowiec pod M. M. 1243

MEBLE

sypialnie, — jadalnie, szafy, łóżka, stoły rozsuwane, biurka, kuchnie za gotówkę i na raty, oraz przyjmuje wszelkie zamówienia, wchodzące w zakres stolarski. Sosnowiec— Mościckiego Nr. 12 Maj 870

PLAC 40 prętów, dom 4 ubikacje sprzedam Wiadomość: Środula, Konopnickiej 47, Świerczyński. 1340

Reprodukcja plakatu propagandowego Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, wydanego przez OZN.

LAKIERY

pokost, farby, nitropoliturę, pędzle, pasty do podłóg, szczotki i mydła poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, ul. Prez. Mościckiego 15. (vis a vis kościoła). tel. 63070. 655

PLAC w centrum Sosnowca w dzielnicy handlowej sprzedam, Sosnowiec, Małachowskiego 14, gospodarz. 1838

Różne

WODY KWIATOWE na wagę, we flakonikach, śmigusówki, rozpylacze, mydła, kremy, pudry poleca: Skład Farb i Kosmetyków „Columbia" właśc. E. Maślag, Sosnowiec, Mościckiego, Hale Rozwoju, Tel. 612-87. 1166

ZAGINĄŁ pies buldog, kolor żółty wabi się Tarzan. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Grodziec, Kościuszki 18. 1835

ZAGINĄŁ PIES owczarek, grzbiet czarny, jasno podpalany, ogon puszysty. Wiadomość do Inspektoratu Szkolnego, Dęblińska 7 za wynagrodzeniem. 1352

FORTEPIANY pianina naprawia, stroi Centnuz, Sosnowiec, Grochowa 6, tel. 61-340. 1366

PRZYJMĘ kilku panów na objady Sosnowiec, Aleja Mireckiego 12 m. 1. — 1322

PRYSZCZE, krosty, liszaje, swędzenie, piegi, zmarszczki, czerwoność, chropowatość, wszelkie wady cery — skóry usuwa — zapobiega: „Krem regeneracyjny" Magistra Grabowskiego, Warszawa, 3-go Maja 2. Tuba 1.50 — 3.00. Apteki — Drogerie. Bezpośrednio zaliczenie 3,50. 1830

Zakład pieczątkarski

Lucjan Styblińksi Sosnowiec ul. 3 Maja 30. tel. 61.700 wykonuje — pieczątki szyldy emaljowane itp.

PRACOWNIA kołder przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów oraz stare kołdry przerabia. Sosnowiec— 3 Maja 5, w podwórzu. Marja Grudniewiczowa

WOBEC rozsiewanych złośliwych o mnie wieści przez p. Bartosza To masza, zamieszkałego w Zagórzu oświadczam niniejszym, że z panem tym nie prowadziłem żadnego interesu, nie jestem mu nic winien, gdyż wszelkie pretensje uregulowaliśmy już w roku 1935 w wypadku więc dalszych jego opowiadań uważać je będę jako szantaż, próbę wymuszenia, sprawę skieruję do prokuratora. Dalszą dyskusję w tej sprawie uważam za bezcelową. St. Maj, Sosnowiec, Hale Rozwoju 1232

ZAKŁAD Rzeźbiarsko - kamieniarski Jan Mitela, Sosnowiec, Rudna 17, telefon 62625, wykonuje pomniki, grobowce, figury i wszelkie roboty kamieniarskie. Szybkie murowanie grobów. 1059

B. FELCZER

szpitala skórno - wenerycznego św. Łazarza w Warszawie Huberta Rudzińskiego — przyjmuje poniedziałki, środy, piątki od godz. 18—20 Dąbrowa Górn., ul Kościuszki 2. 128

PRACOWNIA sukien Kollataja 11, front I piętro Robota solidna. Ceny przystępne. 1197

POŻYCZKI w wysokości 3—4 tys. zł poszukuje celem przeniesienia i powiększenia składu maszyn do szycia i rowerów do śródmieścia. Dam wysoki procent i posadę sklepowej w tymże składzie, lub zaopiekuję się starszą osobą. Łaskawe zgłoszenie do Administracji. Pewność i Zaufanie. 1330

Posady i prace

POTRZEBNY jest technik konstruktor na konstrukcje stalowe. Pożądana praktyka przynajmniej 2-letnia. Zgłoszenia do Administracji dziennika. 1317

POTRZEBNY pracownik fryzjerski na stałe, Sosnowiec, 3 Maja 21, Różycki.

FRYZJERKA Manicurzystka potrzebna na stałe, 50% lub pensja, Sosnowiec, Orla 7, Nowak. 1343

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 24. Tel. 61073

Redakcja przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm; w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA. Po 10 wyrazów w każdem kosztują: 30 drobnych ogł. 21 zł. 20 drobnych ogł. 15.00 zł. 10 drobnych ogł. 7.00 zł. 5 drobnych ogł. 4.00 zł. Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, ulica Małachowskiego 1. — DĄBROWA, Sobieskiego, róg 3 Maja, tel. 68.302, p. J. Góralski. GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiej. WOJKOWICE KOM, kiosk p. Jaśkowskiego. ŁAZY, Wł. Jaworski. OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. ZAWIERCIE, 3 Maja 29. ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. ŻARKI, Fr. Cacoń. MYSZKÓW, kiosk St. Jaworski. PILICA, Rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27. — KAZIMIERZ-PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4.